

ZAPIK

APR '13

KLUB ŠTUDENTOV
KRANJ

brezplačna revija za študente in dijake

Intervju:
**S.A.R.S. in
Elvis Jackson**

Kulturšok:
**Amerika vs.
Slovenija**

Švic:
**Bosonogi
tek**

Raziskujemo:
**Iščemo najboljše
palačinke!**

ŠPORT

vsak ponedeljek
Tekaška sekcija

17.00, Brdo pri Kranju, zbor: stran Kokrica, pri vhodu na golf igrišče, pridruži se nam lahko vsak, ne glede na kondicijsko pripravljenost.

28. april 2013, nedelja
Tarok – 7. turnir

17.00, Down Town, člani KŠK 1 €, ostali 2 €.

10. maj 2013, petek
Teniški tečaj

10-urni tečaj, TK Triglav Kranj, člani 70 €, ostali 90 €.

11. maj 2013, sobota
KŠK poker liga – 8. turnir

15.00, KluBar, člani KŠK 4 €, ostali 7 € (na Info točki KŠK) oz. člani KŠK 5 €, ostali 8 € (na dan turnirja), info: poker@ksk.si

12. maj 2013, nedelja
Kolesarski vzpon na Jošt

11.00, skupinski start za vse kategorije pod vzhodjem vzpona (prijava na dan dogodka ostajajo na parkirišču Kolesarskega kluba Sava Kranj na Škofjeloški cesti 14 v Stražišču pri Kranju), člani KŠK 10 €, ženske 13 €; moški 18 € (v predpripravi 5 € manj), predprijava na Info točki KŠK do 9. maja.

KULTURA

20. april 2013, sobota
Glasbeni tematski večer: Grunge On!
21.00, Rock bar – Down Town. Vstop prost.

21. april 2013, nedelja
Ustvarjalna delavnica: Izdelava nakita
18.00, prostori Kluba študentov Kranj, člani KŠK 2 €, ostali 4 €. Prijave na anja.kert@ksk.si do 19. aprila.

21. april 2013, nedelja
Potopisni večer: 7 nacionalnih parkov zahodne Amerike
19.30, KluBar, predavala bosta Tamara Ristič in Luka Mravinec, vstopnine ni.

5. maj 2013, nedelja
Ustvarjalna delavnica: Lončki za rože s servietno tehniko
18.00, prostori Kluba študentov Kranj, člani KŠK brezplačno, ostali 2 €. Prijave na anja.kert@ksk.si do 3. maja.

SOCIALA IN ZDRAVSTVO

19. april 2013, petek
Bio delavnica: Adijo, celulit!
18.00, prostori Kluba študentov Kranj, za člane brezplačno, prijava na biodelavnice@ksk.si do 17. aprila.

25. april 2013, četrtek
Delavnica: Samozavestno na samostojno pot
18.00, Gimnazija Kranj, člani KŠK 10 €, prijave do 19. aprila na Info točki KŠK.

zapiK

brezplačna revija
za študente
in dijake

#26

Kako si? Precej enostavno vprašanje, a mene vsakič zadane v dno duše, da v tistih nekaj sekundah, kolikor jih imam na razpolago za odziv, premelem vse, kar se mi je v zadnjih dneh zgodilo in me tare, vznemirja ali navdušuje, nakar se zavem, da bo odgovor najbrž preveč zapleten in predolg za naključno pomenkovanje z znancem, tako da lahko izdavam le: »Pa ... v redu.«

Kmalu si bom morala pripraviti seznam drugih iztočnic za pogovor, ki ne bodo zahtevale toliko samorefleksije, saj v mesto namreč prihaja Teden mladih! Da se primerno aklimatizirate na dneve mladosti, smo tokrat intervjuvali Elvis Jackson in S.A.R.S., zasedbi, ki ju bomo lahko slišali na zaključnem koncertu Tedna mladih.

Aprilski Zapik je sicer, nič drugače kot ponavadi, spet poln pestrih vsebin: pišemo o nekdanjih gradovih Wartenberg in Waldenberg, odšli smo na palačinkarski pohod in ugotavljali, kje so naj palačinke, bili na pretresljivi predstavi 25.671 in ponovno osvetlili temo Izbrisanih, tekli boski z Markom Roblekom, ocenjevali govejo živino s Tomažem Misom in poklepotali z zmagovalko KŠK-jevega literarnega natečaja Kajo Zalokar. Pisana doživetja sogovorcev so se spremenila v iskrike pogovore, ti pa v izvrstno branje.

Uživajte.

Mojca Jagodic, odgovorna urednica
zapik@ksk.si

Naslovnica:
Miha Horvat

Odgovorna urednica:
Mojca Jagodic
zapik@ksk.si

Tehnična urednica:
Sandra Kert

Oblikovanje:
Jure Vukovič,
www.creatizem.si

Avtorji prispevkov:

- Petra Ajdovec
- Anja Babič
- Urša Bajželj
- Jan Grilc
- Urška Križnar
- Urša Kunstelj
- Sarah Majc
- Kristina Pahor de Maiti
- Christian Pavuna
- Dejan Rabič
- Žan Sadar
- Luka Stare
- Mihael Šorli
- Rok Škrlep
- Maja Šter
- Barbara Županc
- Žiga Žerovnik
- Žiga Žužek

Urednik fotografije:
Miha Horvat

Križanka:
Mateja Novak Kukovič

Izdajatelj:
Klub študentov Kranj

Tisk:
Tiskarna Littera Picta

Trženje:
trzenje@ksk.si

Naklada:
3000 izvodov

www.zapik.si

KAZALO

KLUBOVANJE	KULTURŠOK
Prebujanje se tekaška sekcija KŠK 4	Čez lužo 22
Nočni tek Kranj 4	IZ TUJIH LOGOV
Samozavestno na samostojno pot 4	Osmi kontinent – celina plastike 24
Zbiranje zamaškov za Medino 4	LITERARNI NATEČAJ
5. kolesarski vzpon na Jošt Scott 5	Na oder prihaja ... Dinozaver! 25
Teniški tečaj 5	ZAPIKOV FUTR
Adijo, celulit! 5	Piščanec s parmezanom 26
ZAPIKOVA ŠTAFETA	EKSTRA
Drugo diplomu si financiraj sam 6	Je K4 gotof? 27
AJDOVA POLJA	E-ZAPIK
Več vem, manj vem. 7	SSD-tehnologija 28
TMINTERVJU	POPRAVLJAJMO VEJICE
Elvisi bodo ponovno ropotali v Kranju 8	Brez da bi rabil vedeti, da temu ni tako 30
Pa kaj za vruga sploh pomeni S.A.R.S.? 9	EKSTRA
TO JE KRANJ!	Društvo mladih v turizmu utira ledino 31
Oživljanje gradov 11	RECENZIE
OSIŠČE	Glasba: The Strokes – Comedown Machine 32
»Prijazno vabljeni v dnevno sobo mesta« 12	Film: Za dežjem posije sonce (Silver Linings Playbook) 32
EKSTRA	KULT(UR)NO
Tomaž Mis – ocenjevalec goveje živine 13	TV-serija: Punce (Girls) 33
RAZISKUJEMO	Knjiga: Michal Viewegh – Biosopropa 33
Iščemo najboljše palačinke! 14	Sudoku 34
EKSTRA	Nagradna križanka 36
Brez identitete 16	Za luno 37
ŠVIC	Koncertni napovednik 38
Čevlje dol! 17	Fotogalerija 39
ŠVIC	
Slovenija, dežela vzhajajočega curlinga 18	
USTVARJALNICA	
Barvito pošto 19	
FOTOREPORTAŽA	
Mlade mamice 20	

TEDEN
MLADIH
2013

SREČNA MLADINA + VALENTINO KANZYANI + HIP HOP KONEKTED VOL. 1 + BALKAN BOYS + NOČNI TEK KRANJ + JAKOV FAK + SIOL POKAL + S.A.R.S. + ELVIS JACKSON + GLEDALIŠČE + OTROŠKI PROGRAM + KOLESARSKI VZPON NA JOŠT + STAND-UP + IMPRO + MODNA REVIVA + VIBE DEPARTMENT + VINTAGE SOBOTA

KRANJ | 10.-18. MAJ
WWW.TEDEN-MLADIH.SI

Zapik se lahko znajde tudi v tvojem poštne nabiralniku. Brezplačno ga lahko naročiš na dom prek zapik@ksk.si.

MESTNA OBČINA KRANJ

Prebuja se tekaška sekcija KŠK

Prebujajoča se pomlad nas že kliče v naravo. Klub študentov Kranj obuja zabavno pridobivanje kondicije s tekaško sekcijo **vsak ponedeljek ob 17h na Brdu pri Kranju** (zbor: stran Kokrica pri vhodu na golf igrišče) in vabi na treninge s simpatično inštruktorico Majo, ki bo poleg treningov poskrbela še za razne raztezne vaje in vaje za moč.

Vabljeni so vsi, ne glede na kondicijsko pripravljenost. Za cilj in spodbudo bosta Nočni tek po Kranju in Ljubljanski maraton. Več informacij dobite na tek@ksk.si ali na 041 533 135 (Maja).

Nočni tek Kranj

V okviru Tedna mladih bo tudi letos potekal tradicionalni tek po ulicah Kranja. V **petek, 17. maja, ob 21h** se bodo tekači zbrali na Glavnem trgu, od tod pa tekli po trasi Poštna ulica – Huje – Kokrški breg – Na skali – Gregorčičeva ulica – Partizanska cesta (skozi Prešernov gaj) – Gregorčičeva ulica – Maistrov trg – Prešernova ulica, nazaj na Glavni trg. Tekači bodo lahko izbirali med dvema dolžinama, 4,5-kilometrsko in 9-kilometrsko traso. Prijavnina za tek ob soju luči v predpripravi znaša: **10 € za člane KŠK**, 15 € za ostale, na dan tekmovanja pa 15 € za člane KŠK, za ostale 20 €. Predprijava so možne na Info točki KŠK ali prek spletne strani www.nocnitek.si.

 Samo Bešlagič

Samozavestno na samostojno pot

V **četrtak, 25. aprila, ob 18h bo v Gimnaziji Kranj** (učilnici 15) srečanje namenjeno treniranjem naših veščin pri uveljavljanju osebnih interesov. Veščin, kot so: ravnanje s prošnjami, komplimenti, zahtevami, kritiko, podajanje raznih mnenj, dobronamerne kritike in najpomembnejše, kako reči NE in biti

prepričljiv! Delavnica koristno pomaga pri našem življenju, saj se bomo lahko **naučili obvladovati naše življenje in ga nadzirati**. Člani KŠK boste za delavnico odšteli **10 €**, nečlani pa 15 €. Prijave zbiramo na Info točki Kluba študentov Kranj do petka, 19. 4. 2013.

Zbiranje zamaškov za Medino

V življenju je mnogo ovir in napak. In včasih te napake najlažje prebrodimo s pomočjo drugih. Dober primer za to je mlada punčka z imenom Medina, ki se je zaradi virusa med materino nosečnostjo rodila drugačna. Medina je 6-letna deklica iz Ljubljane, ki na žalost ni enaka drugim dekletom njenih let. Zaradi virusa se je rodila z nekaj "napakami", kot so močne motnje sluha, vida in govora. Poleg tega jo mučijo še hudi epileptični napadi, težka motnja v razvoju in kronično obolenje na račun simptomatske epilepsije, ki se ji pridruži še cerebralna paraliza. Na žalost pa so se stroški zdravljenja, terapij, pripomočkov in menjavi večjemu in bolj primernemu vozilu narasli preko denarni zmožnosti njenih staršev. Ker bi ji rada njena starša ponudila življenje vredno človeka, sta se odločila da bosta organizirala akcijo zbiranja zamaškov. Klicu na pomoč se je odzval tudi KŠK, ki **organizira zbiralno akcijo na Info točki KŠK**. Prosimo vas, da na našo Info točko prinesete **zamaške od plastenk, sad-**

nih sokov, mineralne vode, mleka, olja, tekočih pralnih praškov, mehčalcev ipd. Zbiranje bo potekalo do zaključka dobrodne akcije.

5. kolesarski vzpon na Jošt Scott

Za vse kolesarske navdušence, športnike, zagrizene tekmovalce ali pa samo občasne kolesarje KŠK organizira kolesarski vzpon na Jošt, ki bo letos potekal v okviru Tedna mladih, in sicer **v nedeljo, 12. maja, ob 11h**.

Kolesarji bodo morali premagati 5-kilometrski vzpon in 450 višinskih metrov. Najhitrejši kolesarji bodo lovili pikčasto majico, ki si jo bosta ponosno nadela absolutna zmagovalec v moški in ženski kategoriji. Lansko zmago branita **Primož Roglič**, ki je 5-kilometrski vzpon zaključil v rekordnih 16 minutah in 27 sekundah, in **Melita Rajgelj Ozebek**, ki si je zmagovalni pokal prislužila z 24 minutami in 19 sekundami.

Startnina v predpripravi znaša **5 evrov za člane KŠK**, 8 evrov za nečlanice in 13 evrov za nečlane, prijave pa se sprejemajo na Info točki KŠK vse do 9. maja. Na dan dogodka startnina za člane KŠK znaša 10 €, za nečlanice 13 €, za nečlane pa 18 €. Podrobnosti na www.ksk.si/jost.

 Bojan Okorn

Teniški tečaj

Na Klubu študentov Kranj v času Tedna mladih organiziramo **10-urni teniški tečaj**, ki bo potekal v dvorani TK Triglav Kranj. Pod strokovnim vodstvom se bo mogoče naučiti igranja tenisa z osnovne črte kot tudi igre na mreži. Tečaj bo primeren tudi za vse tiste, ki že imate nekaj osnov tenisa, saj bo vodja tečaja prilagodila glede na znanje tečajnikov. Tečaj bo potekal **med 10. in 17. majem v dvorani TK Triglav Kranj**, cena **za člane KŠK je 70 €**, za nečlane 90 €. Prijave zbiramo na Info točki KŠK. Podrobnosti na spletni strani www.ksk.si.

 Samo Bešlagič

Adijo, celulit!

Celulit je nadloga, ki prizadane večino žensk, imuni pa niso niti moški. Ker se naša družba močno osredotoča na vizualno, je razumljivo, da nam je naš zunanji izgled zelo pomemben, kar pa močno izkorišča predvsem kozmetična industrija. Na naslednji bio delavnici, ki bo **v petek, 19. aprila, ob 18h v prostorih Kluba študentov Kranj**, bomo tako pripravili **piling in olje proti celulitu** ter se pogovorili, kako se na najbolj naraven in tako tudi zdrav način celostno lotiti tega problema. Vsi, ki ste se z njim že soočili, verjetno veste, da čudežnih in hitrih rešitev, ki nam jih obljublajo oglašji, ni, zato vam jih tudi mi ne obljublamo. Z nekaj vztrajnosti pa bodo rezultati vsekakor vidni, zato napovemo vojno celulitu že zdaj in pričakajmo poletje bolj samozavestni. Delavnica je **za člane KŠK brezplačna**, za ostale pa 3 €. Prijave na biodelavnice@ksk.si.

Drugo diplomu si financiraj sam

»Ena od pravic študenta je, da se ta lahko izobražuje na več študijskih programih, torej ima pravico do vzporednega izobraževanja.« Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport je še pred približno šestimi meseci skoraj identično definiralo vzporedni študij na slovenskih univerzah za slehernega študenta. Pred dvema mesecema, natančno 1. februarja, z izidom letošnjega razpisa za vpis v dodiplomske in enovite magistrske študijske programe, pa smo nekateri doživeli še en udarec s strani vlade. Potem ko je že omejila uporabo študentskih bonov, grozila z uvedbo šolnin na drugi bolonjski stopnji, zmanjšala sredstva za javno visoko šolstvo, nam je bila zdaj poleg zmanjšanja števila vpisnih mest odvzeta še pravica do vzporednega in zaporednega študija.

Pred skoraj tremi leti, ko sem se na podlagi obiskanih fakultet med informativnimi dnevi morala odločiti za nadaljnje izobraževanje, nisem niti pomislila, da bi me lahko v prihodnosti bolj zanimal drug študij. In verjetno nisem edina. V vsaki generaciji se najdejo tisti posamezniki, ki nas preprosto zanima

fiktivne vpise na fakultete. Torej gre še za en pristop, kako omejiti in hkrati znižati kakovost ter dostopnost javnega izobraževanja. Še za eno potezo varčevanja na študentih.

Najbolj me zanima, koliko bodo s tem dejanjem dejansko pridobili. Za oba načina študija, tako vzporednega kot zaporednega, je bilo do zdaj skupaj namenjenih le 5 odstotkov razpisnih mest v posamezni študijski program. Lani je to za Slovenistiko pomenilo, da so za sposobne posameznike namenjena 4 dodatna razpisana mesta. Hkrati pa je tudi rektor Univerze v Ljubljani dr. Stanislav Pejovnik ob odločitvi poudarjal, da je **strošek za študenta, ki istočasno študira na dveh fakultetah, bistveno manjši kot strošek za tistega, ki višje študij, ko ima eno diplomu že v žepu.**

Takšno omejevanje ni v skladu z idejo bolonjskega načina študija, ki med vsemi svojimi prednostmi poudarja tudi interdisciplinarnost že pri oblikovanju prvostopenjskih študijskih programov.

Z lahkoto torej lahko trdimo, da ministrstvo pri tem sploh ni upoštevalo sposobnih posameznikov in vseh tistih, ki želimo za svojo prihodnost nekaj narediti z znanjem. Takšno omejevanje ni v skladu z idejo bolonjskega načina študija, ki med vsemi svojimi prednostmi poudarja tudi interdisciplinarnost že pri oblikovanju prvostopenjskih študijskih programov. In kljub nenehnemu poudarjanju, da smo študenti tisti, ki bomo poskrbeli za dobro prihodnost naše države, je očitno nekaterim vseeno, če nam s takimi nesmiselnimi potezami varčevanja to onemogočajo oziroma otežujejo.

Urša Kunstelj

Več vem, manj vem.

Ko mlad študent prvič prestopi fakultetni prag, je tabula rasa in tega se, če ni pretirano samovšečen, tudi zaveda. »Tukaj sem! Sprejmite me, akademske širjave in iz mene izoblikujte intelektualca, ki bo narodu v ponos in družbi v korist!« si reče in marljivo fotokopira skripte, v katerih bo našel marsikatero modrost in prenekatero neumnost. A pot do zvezd je posuta s trnjem in mlad študent hitro opazi, da je trnje precej bolj gosto, kot je sprva predvideval.

Bolj kot študira, vse bolj se zaveda neslutnih širjav svoje akademske stroke. Osvoji neko novo polje, a kaj ko se na njih razprostirajo obsežna nova podpolja in to ga frustrira. Zave se, da je človeštvo zasičeno z megalomanskim številom informacij in pogreša preprosto življenje, kjer je črna

negativna, belina pozitivna, vmes pa ni nikakršnega sledu o širokem spektru sivine, ki si jo vsak priznani ali pa samooklicani strokovnjak interpretira po svoje.

Že malo starejši študent opravi izpite za prvi letnik in ugotovi, da je na tretjini oziroma četrtini svoje dodiplomske poti, obenem pa se razočarano zaveda, da je znanje, ki ga je v tem času pridobil, skorajda nično v primerjavi z znanjem, ki ga zaobsega njegova stroka in ki naj bi ga že v letu ali dveh lahkotno vihtel v malem prstu. Pogovori se s sošolci in nekoliko olajšano ugotovi, da se tudi sami počutijo izgubljene v vrtincu znanj, ki krožijo okoli njih, njim pa se nikakor ne uspe vključiti v njihov tok. Skupne so jim težave z različnimi koncepti, interdisciplinarnim povezovanjem že prisvojenega znanja, kupom knjig, ki bi jih morali prebrati, pa jih na žalost nikoli ne bojo, še največji križ pa jim nalaga vsesplošna zasičenost z informacijami. Instantnimi informacijami, ki jih sprejemajo nekritično in brez daljšega premisleka, ne da bi poznali njihovo ozadje in ovrednotili njihov pomen. Študent se počuti, kot da ponovno podoživlja srednješolski dril, le da je vse nekoliko bolj intenzivno ter nihče ne pozna njegovega imena in kliče mame v šolo. Rad bi se ustavil in premislil o marsičem, pa ne more, saj mu za vrat dihata pisanje nesmiselnih povzetkov in ostalo sprotno delo. Znajde se v nezavidljivem položaju. Na eni strani mora v čim krajšem času površinsko osvojiti čim več različnih znanj, saj bo le tako na široko zaobjel svoje znanstveno področje, na drugi strani pa bi rad to goro znanja tudi globinsko utrdil, kajti širina brez

globine predstavlja zgolj neutemeljeno in nepremišljeno nizanje nekih konceptov.

Dan ima zgolj štiriindvajset ur. Utrujen je in si raje zloveda film. Produkti zabavne industrije ga hitro posrkajo vase in nenadoma se znajde v svetu lepih ljudi z lepimi življenji. Lahkotne tematike hitro vzljubi, saj s svojo preprosto strukturo njegovega miselnega aparata ne obremenjujejo pretirano. Nihče ga ne obmetava z dejstvi, letnicami in teorijami.

Rad bi se ustavil in premislil o marsičem, pa ne more, saj mu za vrat dihata pisanje nesmiselnih povzetkov in ostalo sprotno delo.

Ko stanje nemoči nekoliko popusti, se študent k sreči zbere, saj kljub temu ve, da je vedeti vsaj nekaj še vedno bolje kot zgolj vedeti, kako kot ovca prižgati televizijski sprejemnik. Zato vztraja in prebira literaturo z vseh vetrov v upanju, da mu bo nekega lepega dne iz nešteti fragmentov različnih vedenj uspelo sestaviti nekoliko bolj celovit pogled na svet, podprt s treznimi argumenti, bistrimi replikami in kreativnimi idejami. Zagotovila, da se bo to res zgodilo, seveda nima, a kljub temu ne bo dopustil, da mu apokaliptične napovedi o propadu domovine, zlomu finančnega sistema, grozeče statistike o brezposelnosti, neživljenjski izobraževalni sistem in ostale črnoglede vizije prihodnosti skrhajo uka želnega duha. Želi razumeti dogajanje okoli sebe, zato bo bral, hodil po svetu, gledal naokoli, študiral, poslušal, govoril, skušal preseči domačo zaplankanost in postopoma iskal področje, ki ga najbolj zanima. Ve, da bo kljub vsemu trudu ostal neveden na številnih ostalih področjih, a svet se vrti na tak način. Vseživljenjsko učenje se pač konča v krsti.

Petra Ajdovec

Elvisi bodo ponovno ropotali v Kranju

Bliža se edini teden, ki ima devet dni, in na njem bodo letos nastopili tudi energični fantje, ki slišijo na ime Elvis Jackson. Slišali jih bomo lahko na zaključnem koncertu Tedna mladih, 18. maja, na Slovenskem trgu. Fantje so dejavni kot že dolgo ne. Ravno kar so predstavili novo pesem, album ravno kar nastaja, ukvarjajo pa se še z mnogimi drugimi stvarmi.

V Kranju ste nazadnje igrali kakšno leto nazaj v Planetu Tuš na KŠK žuru. Kakšni so spomini na ta koncert, se veselite ponovnega obiska Kranja? Tokrat bo verjetno malo drugače, saj boste koncert odigrali na odprtem, na Slovenskem trgu.

Glede na to, da smo prej skoraj mesec dni igrali po Angliji, na koncu turneje še po Nemčiji, se nam je ta koncert shranil v spomin kot »povsod je lepo, a doma je najlepše«. Zadnji koncert na turneji je vedno drugačen od ostalih – bend je najbolj uigran in vse skupaj je bolj zabavno.

V tem letu ste bili kar dejavni. Odigrali ste dokaj odmevno turnejo po Veliki Britaniji, kjer prej še niste igrali. Bi se na Otok še vrnili?

Anglija je tisti del sveta, ki ima vsega preveč. Ljudem težko ponudiš nekaj, česar še niso videli in je zato težje prebiti led. Je pa dobra odskočna deska, če ti tam uspe. Zagotovo se bomo v Anglijo vrnili, je pa to odvisno od tega, kdaj bomo izdali nov CD in kakšni bodo odzivi nanj. Občasno dobimo povpraševanje in če bo vse po sreči, bo morda turneja že jeseni ali preko leta 2013/2014. Želje so obojestranske, v praksi pa se mora še marsikaj zgoditi, da se bo turneja po Veliki Britaniji udejanjila.

📷 Žiga Lovšin

Takrat naj bi vas poslušal tud član skupine The Clash. Je imelo to kakšne pozitivne posledice na vašo kariero v tujini?

Bobnar skupine The Clash živi v bližini Dovra. Tam smo nastopili dvakrat in pri obeh priložnostih je bilo v zraku, da se lahko pojavi na koncertu, vendar se ni (vsaj mi ne vemo za to in ga

osebno dejansko nismo srečali). Lahko, da se je dejansko celo pojavil. Tudi legende morajo neke živeti.

Trenutno se pripravljate na kratko turnejo po državah naše nekdanje države Jugoslavije. Kaj pričakujete od turneje, kako vas ponavadi sprejmejo oboževalci na Balkanu?

Komaj čakam, da spet zložimo tisto tono opreme, se vklopimo in ropotamo. Ob pomanjkanju koncertov se mi zdi, da postanemo preveč pametni. Za države nekdanje Jugoslavije je še najbolj značilno gostoljubje. Tudi če kdaj zaškripa po poslovnih ali organizacijskih plati, se na koncu vse poklopi z gostoljubjem. Kulinarična ponudba nam je tudi pisana na kožo, sarma, čevapi, rakija in še kaj ... tudi naši zečevi (vegetarijanci) lahko pridejo do svoje vegetarijanske porcije.

Še vedno ostajate ena redkih slovenskih skupin, ki jim je uspel tudi preboj v tujino in imate redne turneje po evropskih mestih. Kaj po vašem mnenju najbolj pripomore k temu, da band lahko prodre tudi na tuje tržišče?

Najpomembnejša je odločnost, da tja sploh greš in se ne sekiraš, ali je vse skupaj izguba časa. Ko si tam, je loterija. Če ostaneš doma, pa veš, da si pač doma. Člani benda smo že od začetka delovanja, ko še ni bilo govora o uspehu, načrtih in raznih strategijah, radi šli na turnejo in to nam je ostalo tudi do danes. Skozi leta smo sodelovali z različnimi ljudmi iz »rokenrola«, doživljali vzpone, padce in še danes smo tu. Mislimo, da k »uspehu« še najbolj pripomoreš sam, malo sreče pa tudi ne škodi.

Nedavno ste izdali novo skladbo Window. Je to napoved novega albuma? Kakšna je skladba v primerjavi z vašim dosedanjim delom ter v kolikšni meri lahko gledate na to pesem sklepamo, kakšen bo album?

Pesem Window je napoved novega albuma, čeprav morda malo prezgodnja. Na podelitvi Viktorji 2012 se nam je ponudila priložnost, da pesem predstavimo in smo jo zagrabili. Je precej poletna in odstopa od ostalih pesmi, ki bodo na albumu. Kot se za Elvis Jackson spodobi, bo tudi ta CD mešanica različnih sestavin (Bad Brains, Sublime, Megadeth, Propagandhi, NOFX ...).

Je album že v zadnji fazi ali še niste tako daleč? Kdaj lahko pričakujemo izid?

Trenutno pevec še snema vokale, glasba pa je že posneta. Izid je odvisna od tega, kako bodo potekale stvari v zvezi z založbami.

Načrtujemo torej, da čimprej dokončamo album, izdali pa ga bomo jeseni ali pozimi.

Ker ste zadnji album Against The Gravity izdali tudi v vinilni izvedbi, nas zanima, kakšen je vaš odnos do prodaje glasbe samo prek spleta, česar se poslužujejo nekateri današnji izvajalci? Se vam to zdi pametno ali ste bolj pristaši klasičnih CD-jev?

Kakšna je usoda CD-jev, je bolj vprašanje za založbe in del razvoja. Še vedno je dobro imeti oprijemljiv izdelek, ki ga nekemu lahko daš v roke, pa četudi ga uporablja kot frizbi. Ob tem da se danes skoraj vse že dogaja na prenosnikih in telefonih, vztrajamo s CD-ji, ker tako ohranimo nadzor nad celostno podobo. Vinile in CD-je izdajamo ne glede na to, ali se finančno splačajo. CD je danes vizitka, vinil pa fetiš za naše najbolj zveste oboževalce. Vse to financiramo z željo, da bomo zadovoljili okuse in da bo za nami ostalo še kaj drugega, kot zgolj mp3 ali digitalni zapis.

Pozimi ste sodelovali tudi s Filipom Flisarjem, saj ste prispevali glasbo za njegovo igrico. Kako je prišlo do sodelovanja in kako je potekala priprava igrice?

Ko nas je ta veseli Štajerec z brki in nevarnimi smučkami poklical, da bi želel našo glasbo v podlagi njegove igre, smo bili takoj navdušeni. Vedeli smo, da tudi v tem primeru štajersko-primorska naveza ni zgrešena kombinacija. V igrici sta zaenkrat pesmi Wake me up in Burned out flame. Upamo, da se bo projekt nadaljeval oziroma vemo, da imajo Flisar in fantje, ki programirajo igrico, še veliko načrtov. Morda pa se celo zgodi, da kakšen novi komad lansiramo premierno na igrici?

📷 Annelie Rosencrantz

Imate še kakšen nasvet za Kranjčane, ki bodo prišli na zaključni koncert Tedna mladih?

Vabljeni vsi 18. maja na Slovenski trg. Oblecite »frišne gate«, za vse ostalo bo poskrbljeno.

Pa kaj za vruga sploh pomeni S.A.R.S.?

Če so bili še pred tremi leti skoraj popolna neznanka, so člani skupine S.A.R.S. danes ena najbolj zaželenih skupin s področja nekdanje Jugoslavije. Skupina, ki prihaja iz Beograda, se bo na Tednu mladih potrudila, da vsi presežki, s katerimi govorimo o njihovem koncertnem nastopu, niso iz trte zviti. V intervjuju pa preberite vse o novem albumu, imenu skupine in še več.

Velika večina Slovencev sploh ne ve, da S.A.R.S. v bistvu pomeni Sveže amputirana ruka Satrianija. Kako ste prišli do te ideje in kaj Joe Satriani pomeni za nastanek skupine?

V času, ko smo izbirali ime skupine, je imel Joe Satriani koncert v Beogradu, pa smo se po eni naših vaj pogovarjali, od kod izhaja njegova umetnost igranja kitare ... iz glave ali iz roke? In če bi mu amputirali roko in jo dali našemu kitaristu Lukoviču, bi on bolj igral kitaro? Tako smo ob koncu večera prišli do idealne rešitve za ime banda, ki pa nam je še bolj všeč zaradi dejstva, da še bolj učinkovito zveni kot kratica. Sicer pa je Joe Satriani tudi

eden od idolov našega kitarista Lukoviča, ki je velik oboževalec njegovega življenja in dela.

Nedavno ste igrali na koncertu v Kranju, v Trainstation Squatu. Ste bili zadovoljni z odzivom občinstva? Kakšni so vaši spomini na ta koncert?

Koncert v Trainstation Squatu je bil naš prvi koncert v Kranju in bili smo več kot zadovoljni z nastopom. To je bil naš tretji koncert v treh dneh in bili smo precej utrujeni, vendar nas je občinstvo sprejelo z velikim navdušenjem in nam vrnilo toliko energije, da smo zdržali do konca koncerta.

to pesem oboževalcem, ki so pričakovali nekaj popolnoma drugačnega. Bilo je veliko negativnih komentarjev na samo pesem, saj so bili poslušalci zelo zbegani in so pomislili, da smo popolnoma spremenili stil glasbe.

Ali skupaj z izidom albuma načrtujete tudi kakšno večjo turnejo?

Koncertna promocija je seveda najboljši način promoviranja novega albuma in zavedamo se, da lahko pričakujemo mnogo nastopov v bližnji prihodnosti. Poleg koncertiranja načrtujemo tudi snemanje nekaj novih videospotov, ki bodo spremljali album.

Bandi iz Slovenije ponavadi niso ravno uspešni na Balkanu, ravno obratno pa se zgodi z bandi nekdanje Jugoslavije. Se vam zdi, da je to stvar jezika ali so stvari bolj kompleksne?

Ne vemo, kaj je razlog za tako situacijo, predpostavljamo pa, da je mnogo ljudi, ki so odšli živeti v Slovenijo, razširilo svoj glasbeni okus na ljudi, ki so tam že prej živeli. Tako je Slovenija bolj glasbeno navezana na nekdanjo Jugoslavijo kot ostale republike na Slovenijo.

Vse vaše albume je mogoče na spletu dobiti brezplačno. Kaj stoji za to odločitvijo in zakaj je nemogoče dobiti albume v fizični obliki? Ste kdaj pomislili, da bi bili albumi ponujeni tudi v obliki CD-jev?

Odločitev, da zadnja dva albuma ponudimo brezplačno na spletu, je popolnoma logična, saj je to najlažji način, da ljudje po vsem Balkanu pridejo do naših najnovejših pesmi. Na žalost nam ni uspelo realizirati fizičnega izida albuma Perspektiva, upamo pa, da bomo zapolnili to vrzel in uresničili željo, da bi izdali box-set z vsemi tremi našimi albumi.

Igor Miljković

Kaj si želite od prihajajočega koncerta v Kranju in kaj lahko pričakujejo Kranjčani?

Nastop v Kranju bo seveda do neke mere posvečen našemu novemu albumu in potrudili se bomo, da odigramo kar največ novih pesmi. Seveda Kranjčani, kot vedno, lahko pričakujejo ogromno pozitivne energije in dobro preživet čas.

Luka Stare

V zadnjih dveh letih vam je uspel glasbeni prodor, zdaj igrate na največjih odrih po vsem Balkanu. Kaj ste ljudem ponudili drugačnega, da ste doživeli tak uspeh?

Ne znamo točno povedati, kaj nam je prineslo tako priljubljenost, mogoče bi morali vprašati naše poslušalce po vsem Balkanu. Tisto, kar je mogoče ključ do našega uspeha, je to, da smo uspeli ustvariti nekaj novega in drugačnega, kar hkrati združujemo s petjem o tematikah, za katere so dovezni številni ljudje po vsej regiji.

Ravnokar ste izdali nov album, imenovan Kuča časti. Kaj prinaša novega in kako se navezuje na prva dva albuma? Odziv občinstva in kritikov je zelo različen, ste to pričakovali?

Tretji album je velik šok za občinstvo, saj mnogi poslušalci niso pričakovali, da bomo s pesmimi toliko eksperimentirali. Začetna reakcija je bila zmeda, sčasoma pa so ljudje izgubili svoje predsodke ter sprejeli pesmi in album na pravi način. Skupna značilnost albuma Kuča časti in prejšnjih dveh albumov je, da se še naprej igramo z glasbenimi žanri, so se pa bistveno spremenile teme, o katerih govorimo.

Po zelo čudnem odzivu občinstva na pesem Mitohondrije ste izjavili, da imate prvi antihit. Res je, da se pesem močno razlikuje od prvih dveh albumov, pa vendar, vas je odziv presenetil?

S skladbo Mitohondrije smo želeli razburiti naše oboževalce in to nam je popolnoma uspelo. Na vseh dosedanjih albumih smo imeli eno pesem, ki je bila totalno šaljiva in to tradicijo želimo nadaljevati. Zavedali smo se, da bo velik šok, če lansiramo

Oživljanje gradov

Da je ohranjanje kulturne in materialne dediščine velikega pomena, je bilo že večkrat preverjeno. Skupina študentov Murus Gorenicus s svojim delom opozarja prav na to in hkrati želi približati arheologijo in delo arheologov širši javnosti.

Mešanica delovnih in arheoloških sil (če jih sploh lahko ločimo) se je združila lansko leto konec oktobra, ko so začeli z meritvami na ruševinah **gradu Wartenberg pri Kranju**, na podlagi katerih so pripravili tridimenzionalno sliko. Ideja je vzniknila kot tema za diplomsko nalogo absolventa arheologije **Bena Groša**, k sodelovanju pa je privabila tudi študenta arheologije **Luka Bedeneta** in nad arheologijo navdušena **Mateja Stanonika** in **Miha Čebaška**, ki sta se z arheološkim delom srečala že pri izkopavanjih v Kranju; s svojim znanjem in izkušnjami pa se jim je pridružil tudi arheolog **Rok Bremec**. Pred njimi je grad nekaj desetletij nazaj raziskoval Peter Fister, a so njegovo delo dopolnili še z novimi odkritji neraziskanih delov gradu, ki se v današnjem času skoraj neopazno skriva med drevesi. Po nekaj dneh dela jim je skupaj s pomočjo skupine Magelan, ki je priskrbelo najsodobnejšo opremo, uspelo ustvariti tridimenzionalno podobo in rekonstrukcijo, ki ni ostala neopazna niti v stroki in so zanj prejeli **številne pozitivne kritike**.

cej novo tehnologijo. Tudi zame je bilo novo, prvič sem videl delovanje tega skenerja. Pri izkopavanjih gre za nekaj drugega. Tam koplješ po zemlji, tukaj je pa šlo za to, da smo mi v bistvu samo zabeležili stanje na terenu, to je bil popolnoma nedestruktiven proces,« je pojasnil Luka. Matej je navedel primer: »Če se pelješ mimo kakšne ruševine, si ne moreš predstavljati, kako je včasih izgledala, če pa narediš 3D rekonstrukcijo, kakor smo jo mi, pa si dejansko lahko predstavljaš, kako je bilo to nekoč videti in dobiš popolnoma drugačen pogled.« Za grad Waldenberg mnogi niso niti vedeli, da je obstajal ali vsaj da je obstajal v takšni veličini, kot so ugotovili fantje. »S 3D rekonstrukcijo se lahko približamo laičnemu občinstvu, ki se ne ukvarja z zgodovino, arheologijo in podobnim. **Gre za kulturno dediščino, ki pripada vsem in je pomembno, da ljudje za to vedo.**« enega od namenov njihovega dela izpostavi Luka.

Prav dober odziv pa jim je dal zagon za nov projekt, podoben prejšnjemu, ki se je odvijal na **ruševinah gradu Waldenberg pri Radovljici**, kamor so se odpravili konec decembra in z delom končali januarja. Z dovoljenji lastnikov jih je na dani lokaciji najprej čakalo odstranjevanje podrastja – priprava terena na delo s 3D skenerjem, ki so ga uporabljali že na prvem terenu in s katerim so se nekateri izmed njih srečali prvič. »Gre za pre-

Fantje so poudarili, da je **arheologija še vedno premalo odprta javnosti** in svoja odkritja premalokrat predstavi ljudem. »V Sloveniji se moramo na tem področju malo bolj potruditi, saj je arheologija zelo bogata in jo je treba poznati,« pove Rok. Ben nadaljuje: »**Ljudje prevečkrat vidijo samo probleme, npr. s tem, ko se koplje na cesti.**« Ta vidik razumejo tudi sami, saj se zavedajo, da arheološko delo vzame precej časa za preskok od tega, kar je, k prikazu tega, kar je nekoč bilo. Rekonstrukcije nastajajo na podlagi predvidevanj in poznavanj ostalih gradu iz določenega obdobja, kar so razložili tudi v **filmu Oživljanje gradu Waldenberg**. V njem so s pomočjo montažerja **Uroša Šterbenka** arheološko delo približali laikom, kar jim je v dobri meri uspelo prav zaradi Uroševega sodelovanja, saj tudi sam ni poznavalec te stroke in je film montiral prav z vidika, da je razumljiv nepoznavalcem, k čemur pa pripomorejo Rokovi komentarji, ki nas vodijo skozi cel film.

S samoiniciativnostjo in veliko voljo ter željo po arheološkem delu je fantom uspelo napraviti nov korak v slovenski arheologiji, hkrati pa si z delom pridobivajo izkušnje in novo znanje. Z besedno igro imena njihove skupine pa naj petim Gorenjcem zaželimo, da še naprej uspešno rekonstruirajo zidove.

Anja Babič

»Prijazno vabljeni v dnevno sobo mesta«

Marec 2013, Mestna knjižnica Kranj, študijska soba. V nabito polno študijsko sobo, kjer je zahtevana tišina, vstopi varnostnik. Pristopi do študenta, ki skoncentrirano prebira svoje zapiske, nekaj minut pred tem pa je pil vodo in plastenko pustil na mizi. Prosi ga, naj pospravi plastenko v torbo. Vse oči v sobi se za hip uprejo v varnostnika, nato v študenta in na koncu še v plastenko z vodo. Platenka jim izgine izpred oči. Koncentracija vseh pade. Varnostnik z glasnimi koraki zapusti tiho študijsko sobo.

Na podlagi česa se vodstvo v nasprotju s hišnim redom odloča voditi politiko delovanja, nam v Mestni knjižnici Kranj niso znali pojasniti. Študente še posebej vznemirja 4. alineja 3. točke hišnega reda: »razen vode ob avtomatih, ki so nameščeni v knjižnici.«

»V prostorih Mestne knjižnice Kranj ni dovoljeno:

- ▶ prinašati in uživati hrano ali pijačo, razen vode ob avtomatih, ki so nameščeni v knjižnici.«

Na začetku je menda pod to alinejo pisalo le: »prinašati in uživati hrano ali pijačo.« Snovalci hišnega reda niso upoštevali, da človeški organizem med učenjem potrebuje vodo, vodstvo Mestne knjižnice Kranj pa od vsega začetka ni poskrbelo, da bi se pravila izvajala, kot so bila napisana. Predvidevamo, da je bila v tistem obdobju kakovost učenja višja, saj so študentje s seboj nosili vodo ali čaj in tako poskrbeli za primerno hidracijo celic, čeprav so nevede kršili zapisana pravila.

Kasneje je knjižnica postala bogatejša za avtomate z vodo in za dodatek k četrti alineji tretje točke hišnega reda: »razen vode ob avtomatih, ki so nameščeni v knjižnici.« Niti varnostniki niti obiskovalci pa se niso pretirano obremenjevali s pravili. Stvari so ušle že tako izpod nadzora, da prizori uživanja hamburgerjev, pomfrij, sladoleda in pit iz sosednjega McDonald'sa niso bili redkost.

Dobesedno čez noč pa se je v knjižnici zgodil preobrat.

Vsi so ga takoj povezali z novim varnostnikom, vendar obstaja možnost, da je bil avtoritarni organ opažen šele ob preobratu. Ne samo, da je hitro opravil z ljubitelji nezdrave hitre hrane, vsaj tako hitro mu je uspelo zmotiti koncentracijo študentov.

Želimo si, da bi bil hišni red Mestne knjižnice Kranj spisan tako, da bi ga bilo mogoče upoštevati. Mogoče pa ga bo upoštevati le tedaj, ko bo dejstvo, ali je platenka z vodo v torbi ali na mizi, nepomembno.

Varnostnik deluje po sledečem protokolu: pristopi do obiskovalca Mestne knjižnice Kranj in ga naglas vljudno prosi, da plastenko z vodo pospravi v torbo. Če se to pripeti v tihi čitalnici, pri tem zmoti vse obiskovalce tihe čitalnice, da mu ne bi bilo tega treba ponavljati večkrat. Dejstvo je, da s plastenko vode v torbici ne kršiš pravil hišnega reda nič bolj ali manj kot s plastenko na mizi. Teoretično je stopnja škode, ki jo lahko povzročiš z isto količino vode enaka, ne glede na položaj plastenke. Torej se vodstvo drži pravil hišnega reda le »na videz«, saj je obiskovalcem praktično nemogoče preprečiti prinašanje nedovoljenih stvari, kot je steklenica vode, sploh če je ta spravljena v torbi.

Problem žeje bi obiskovalci glede na hišni red lahko rešili s pitjem vode iz avtomatov, vendar jih v knjižnici ni več.

Pravila naj bi v osnovi ljudem olajšala delovanje v družbi in poskrbela za kakovostnejše (so)bivanje. Ko pravila zgrešijo svoj osnovni namen, se je smiselno vprašati, komu ali čemu so sploh namenjena. Želimo si, da bi bil hišni red Mestne knjižnice Kranj spisan tako, da bi ga bilo mogoče upoštevati. Mogoče pa ga bo upoštevati le tedaj, ko bo dejstvo, ali je platenka z vodo v torbi ali na mizi, nepomembno.

Barbara Zupanc
Žiga Žužek

Tomaž Mis – ocenjevalec goveje živine

Pozornost premalokrat namenjamo poklicu, ki bo vedno aktualen, zato v tokratni številki predstavljamo Tomaža Misa, študenta Biotehniškega centra Naklo in Turistice v Portorožu, ki poleg dela na domači kmetiji dosega uspehe na evropskih tekmovanjih.

Kot študenta Upravljanja podeželja in krajine, ga je vodja višje šole Biotehniškega centra Naklo Milena Jerala spodbudila k udeležbi na tekmovanju iz **ocenjevanja goveje živine**. Njegovo prijavo so v Parizu potrdili na podlagi njegovega predznanja: »Iščejo kandidate z izkušnjami na tem področju. Sam sem bil leta 2010 v šoli v Belgiji na tečaju, kjer so nas naučili, kako se ureja krave, se jih pripravi za razstavo, na kakšne karakterne in telesne lastnosti je treba biti pozoren, da se bo krava izkazala kot prava lepota,« pojasni Tomaž. »**Krave nastopajo kot na pravih lepotnih tekmovanjih**. Skupina, ki skrbi za eno kravo, jo očisti, pobrije, ji nalakira parklje, včasih pomočijo rep v peroksid, da je čim bolj bel in košat.«

25. februarja se je skupaj z mentorico Renato Mavri odpravil v Pariz na kmetijsko-živilski sejem, ki je po velikosti takoj za nemškimi Hannoverom, drugi v Evropi. »Za primerjavo naj omenim slovenski sejem v Gornji Radgoni – Agra, ki je za naše razmere zelo velik; tisti v Parizu pa je recimo osemkrat večji. Potrebujete približno dva dni, da si lahko vse v miru pogledaš, saj pokrivajo vse teme v kmetijstvu.«

Tomaž je čakalo ocenjevanje črno-bele, torej mlečne pasme, ki jo imajo tudi na družinski kmetiji v Medvodah. Ocenjevati pa je moral tudi mesno pasmo, zaradi katere je bil malo v dvomih, saj o njej ni bil toliko poučen kot o mlečni, a se je o tem dodatno podučil pri nekaterih kmetih. »Do takrat sem obiskoval krave kot tisti, ki jih je pripravljal, ne ocenjeval.« Pri ocenjevanju mora biti ocenjevalec pozoren na določene zaželene lastnosti krave, ki izhajajo iz rejskih ciljev. »Obstajajo točno določeni normativi, ki jim mora krava ustrezati, da bo dobra mlekarica, da ne bo težav pri sami vzreji ipd. Potomci morajo podedovati boljše lastnosti staršev.« Tekmovanje je potekalo v eni od sejamskih hal, kjer so se predstavljali vodniki skupaj s svojimi kravami. **50 tekmovalcev iz 23 evropskih držav je moralo v uri in pol oceniti določene lastnosti za 1 mlečno in 1 mesno pasmo – dve kravi vsake pasme**. Nadzorovali so jih višji sodniki, njihove rezultate pa je pregledala strokovna komisija, ki je ocene tekmovalcev primerjala z ocenami pravih strokovnjakov. Kakšni so kriteriji, na podlagi katerih se ocenjuje govedo? »**Krava mora imeti na hrbtu iz dlak oblikovano nekakšno irokezo v povsem ravnih linijah, parklji morajo biti lepo obrezani, da hodi elegantno. Najpomembnejši kriteriji pa so izgled vimen, močna postava in noge. Dogajajo se tudi ekstremi, kot na primer, da krave podvržejo lepotnim operacijam vi-**

men, na kar so sodniki posebno pozorni in takih krav ne spustijo v ring.«

Dan po tekmovanju je sledila razglasitev rezultatov: »Nisem imel ogromnih pričakovanj – pričakoval sem zlato sredino. Prepričan sem bil, da bodo prva tri mesta pripadla državam Beneluksa. V Sloveniji je to nekaj pionirskega, tam pa je res razvito, pravi šov, ki pritegne množice ljudi.« **Njegova pričakovanja o zmagovalcih so se uresničila, toda barve slovenske zastave je s svojim znanjem postavil na 5. mesto.** »To je bilo nekaj zares fenomenalnega. Praksa v Belgiji ni bila zaman. Zdi se mi, da Slovenija pred tem na tem področju še ni imela mladega predstavnika.«

Kot član slovenske ekipe se je udeležil tudi tekmovanja, kjer je on pripravil kravo, drugi pa so ocenjevali. »Na zahodu so taka tekmovanja ustaljena praksa in imajo velik pomen. Tista krava, ki je najbolj ocenjena, dobi renome in se jo lahko bolje trži – tako njo kot njene potomce. Dobro znajo trži govedo, tudi naši kmetje bi se lahko ravnali po tem.«

Bi lahko na podlagi tega tekmovanja postal uradni ocenjevalec? »S tekmovanjem sem pokazal svojo vrlino. Za ocenjevalca bi moral na tečaje v tujino, ker v Sloveniji tega ni. Zadeve gredo v to smer, da bi se raje držal lastne domače črede in bil jaz tisti, ki bi vzredil dobro kravo, kot pa tisti, ki jo ocenjuje.«

Anja Babič

arhiv Tomaža Misa

Iščemo najboljše palačinke!

Palačinke imajo tradicijo. Njihovo ime se je namreč prenašalo iz roda v rod preko mnogih evropskih narodov. Palačinke izvirajo že iz časov rimskega imperija, kjer so nizko torto imenovali placenta. Romuni torti rečejo plăcintă, Madžari pa so pojem prevzeli kot palacsinta. Čehi so bili tisti, ki so iz madžarske besede skovali besedo palačinka, ki je danes prisotna v večini slovanskih jezikov.

Tako kot se je pojmovanje spreminjalo skozi zgodovino in geografska področja, se razlikujejo tudi palačinke med gorenjskimi gostinskimi obrati. V osnovi je palačinko lahko definirati kot jed, pripravljeno na olju, iz jajc, moke, mleka, olja, vode in soli, kar smo združili v kriterij **testo**. Vendar vsakega jedca ponavadi bolj

zanima, kaj se skriva znotraj – zato smo ocenjevali tudi **polnilo**. Ocenjevali smo še **ponudbo različnih polnil in velikost porcije**. Prijalo nam je, če je bilo poleg testa inokusnega polnila na krožniku še kaj sladkega, kar smo združili v kriterij **priloga oz. smetana**.

Mlečna restavracija (Kranj)

- ▶ palačinke z marmelado: 1 €
- ▶ palačinke s čokolado: 1,1 €
- ▶ palačinke z orehi: 1,10 €

Prva destinacija našega palačinkarskega pohoda je bila Kranjčanom dobro znana Mlečna restavracija. Tu ima obiskovalec na voljo 3 vrste palačink – z marmelado, orehi in s čokolado – in naročili smo vse troje. Porcijo sestavljajo **3 palačinke in 3 kupčki smetane**, po velikosti primerljive tistim, ki jih naredimo doma v srednje veliki ponvi. Palačinke z marmelado niso imele smetane, bile pa so posute s sladkorjem v prahu. Marmelada je bila zelo sladka, imela pa je manj okusa po sadju. Medtem ko se je ženski del preizkuševal **zmrdoval nad okusom čokolade**, češ da je v njej čutiti maslo, so ji fantje, ravno obratno, vzklíkali pohvale. Orehove palačinke so bile polnjene s toplo maso, ki je imela primerno gostoto, da ni uhajala ven. **Postrežba je**

Mlin Mexico (Stražišče pri Kranju)

- ▶ palačinka z enim nadevom: 4,60 €
- ▶ palačinka z dvema nadevoma: 5,10 €
- ▶ palačinke s tremi nadevi: 5,60 €
- ▶ palačinka s štirimi nadevi: 5,80 €

V ponudbi imajo 20 nadevov, še posebej pa priporočajo 5 sestavljenih kombinacij, izmed katerih smo ocenjevali tri, ob katerih so se nam po prebrnem seznamu sestavin najbolj počudile sline. Izbrali smo: palačinko, polnjeno z nutello in banano, prelito z belo čokolado; palačinko, polnjeno z belo nutello in kokosom, prelito z jagodnim prelívom ter palačinko, polnjeno z nutello, keksi, arašidovim maslom, prelito s karamelo. Prav nad slednjo smo bili najbolj navdušeni, saj nas je spominjala na snickers.

Na enem krožniku smo dobili **»le« eno palačinko, ki je bila ogromna**. Imela je zelo veliko polnila, topel prelív in veliko smetane. **Okus ne bi mogel razočarati niti obiskovalca z najvišjimi palačinkarskimi standardi. Postrežba je bila iz-**

bila hitra, natakarcica pa prijazna in gostoljubna. Za piko na i so poskrbele slamicke različnih barv, ki smo jih dobili ob naročilu vode.

redno počasna, kljub temu da restavracija v času preizkušanja ni imela veliko obiskovalcev. Ob dolgem čakanju smo postali pozorni na notranjo dekoracijo, še posebej na napihljivo steklenico, ter stensko uro z rimskimi številkami, kjer smo ugotavljali, zakaj je štirica zapisana z IIII namesto z IV. Svetujemo tudi lektoriranje jedilnikov.

Pizzerija Tonač (Čirče pri Kranju)

- ▶ palačinke z marmelado: 3 €
- ▶ palačinke s čokolado: 3 €
- ▶ palačinke z orehi: 3,1 €
- ▶ sadne palačinke: 3,10 €

Pri Tonaču smo naročili vse palačinke, ki jih imajo v ponudbi: z marmelado, orehi, s čokolado in sadne. Možno je sicer naročiti tudi **brezglutenske palačinke**. Porcijo sestavljata **dve palačinki**, ki je večja od palačink v Mlečni restavraciji in bistveno manjša od porcije v Mlinu Mexico. Enako kot v Mlečni, tudi tu marmeladne palačinke niso imele smetane, a tudi nobenega drugega posipa, preliva itd. Čokoladne palačinke so bile polnjene z **okusno čokolado**, ki je bila topla. **Testo vseh palačink je bilo mrzlo**, kar nas je negativno presenetilo. Orehove palačinke so bile prav tako polnjene s toplo maso, ki je imela primerno gostoto, da ni uhajala ven. Sadne palačinke so bile polnjene s toplo mešanico jagod, borovnic, malin in gozd-

nih sadežev. Masa je bila tako tekoča, da jo je bolj malo ostalo znotraj palačinke. Marmeladne palačinke so bile polnjene z marelično marmelado, ki je bila zelo sladka, kaj veliko okusa po sadju pa v njej ni bilo čutiti. Všeč so nam bile košarice za pribor.

Bistro Dotik (Zbilje)

- ▶ palačinka okusov: bajadera, gozdna, arašidna, karamelna, dotik, orehova, rafaello, jagodna, malina, bananina, ananasova, borovnica: 3,90 €
- ▶ palačinka z džemom: 3 €
- ▶ palačinka z nutello: 3 €

Če smo v Pizzerijo Tonač prišli siti, smo v Bistro Dotik Zbilje vstopili v stanju palačinkarske vinjenosti. **Ambient je bil prijeten** in natakarc je za začetek navrgel šalo, zaradi katere smo ga hitro označili za simpatičnega, karizmatičnega in šarmantnega. Očitno ne potrebujemo veliko, da vemo o človeku povedati le najboljše. Všeč nam je bil kamin, a malce manj vročina, zaradi katere smo se skoraj stopili. Naročili smo štiri različne palačinke: bajadero, Dotik, malino in rafaello. Vsaka je sestavljena iz treh ali štirih različnih polnil. Porcija je sestavljena iz **ene palačinke**, ki je manjša kot v Mlinu Mexico, a večja kot v Mlečni restavraciji in Pizzeriji Tonač. **Vsa polnila so bila izredno okusna** in tista s sesekljanimi oreščki ravno prav hrustljava. Mnenja o tem, katera

je najboljša, so se kresala, a zdelo se je, da sta favorita okusa bajadera in Dotik (slednja je sestavljena iz kombinacije višenj in čokolade). Palačinke so bile **tople, z odličnim polnilom in prelívom**. Smetane je bilo veliko, pa tudi okusna je bila.

	Mlečna restavracija	Mlin Mexico	Pizzerija Tonač	Bistro Dotik
velikost	3,4	4,8	3,4	4,3
polnilo	2,7	4,8	2,8	4,6
ponudba	3,0	4,8	3,5	4,8
testo	3,5	4,4	3,2	4,1
priloga oz. smetana	3,8	4,2	3,9	4,0
SKUPAJ	3,3	4,6	3,4	4,4

Na zadnje mesto tokrat postavljamo Mlečno restavracijo, ki nam je postregla s povprečnimi palačinkami. Na tretje mesto se je kljub mrzli sladici povzpela **Pizzerija Tonač**. Precej višje ocene od drugouvrščene si je zaslužil **Bistro Dotik**, ki nas je navdušil s ponudbo, harmonijo okusov in prijetnim ambientom, za las

pa ga je z ogromno palačinko in božanskimi okusi premagal **Mlin Mexico**, ki tokrat osvaja prvo mesto med palačinkarskimi destinacijami. Čestitke v Stražišče!

Brez identitete

Letos mineva 22 let, odkar se je Slovenija odcepila od Jugoslavije in postala samostojna republika. Eno leto manj pa mineva od dogodka, katerega posledice še danes niso odpravljene in ki se je usidral v slovensko politično kulturo ter ji daje grenak priokus. Ob tem vsekakor ne smemo pozabiti na precejšnje število žrtev, ki še danes trpijo za posledicami in katerih problematika še danes ostaja nerešena. Gre za 25.671 tako imenovanih Izbrisanih.

V tednu boja proti rasizmu in diskriminaciji, ki je potekal zadnji teden marca, je pomembno, da se spomnimo na pretresljiv dogodek, ki se je zgodil kmalu po osamosvojitvi, in sicer 26. 2. 1992, in ki ga vsekakor lahko štejejo med eno najbolj sramotnih dejanj v demokratični republiki Sloveniji. Zaradi prizadevanj organizacij in tudi posameznikov, ki se borijo za pravice Izbrisanih, in javnosti kažejo ogromne razsežnosti tega dejanja, ta žalostna zgodba počasi dobiva epilogo.

Kaj se je sploh zgodilo pred 21 leti? **Ministrstvo za notranje zadeve je upravnim organom poslalo navodilo, s katerim je zaukazalo izbris nekaterih posameznikov in posameznic iz registra stalnega prebivalstva.** Izbris je bil namenjen predvsem ljudem, ki so bili povečini rojeni v drugih republikah nekdanje Jugoslavije, ki so imeli jugoslovansko državljanstvo in praviloma tudi državljanstvo ene od drugih republik nekdanje Jugoslavije, živeli pa so v takratni Socialistični republiki Sloveniji, kjer so imeli prijavljeno stalno prebivališče. Prva kršitev zakonodaje se pojavi že pri tem, da so si na ministrstvu napačno interpretirali Zakon o tujcih, saj izbris iz registra dejansko ni imel podlage v zakonu. Druga kršitev oziroma napaka v postopku se je pojavila pri dejanskem izbrisu, saj je bil izbris izveden v tajnosti. Prizadeti posamezniki o izbrisu niso bili obveščeni in so za dejstvo, da nimajo več pravnega statusa izvedeli po naključju, ko jim je potekla veljavnost osebnih dokumentov, ko so jim policisti po legitimaciji zaradi neurejenega statusa odvzeli prostost ali pa ko so želeli uveljavljati katero od socialnovarstvenih pravic. Pri vsem tem ne smemo pozabiti, da so bile pri vseh primerih večkrat kršene tudi osnovne človekove pravice. **Ljudje, ki so bili izbrisani, so ostali brez identitete, zaničevani in poniževani so bili tudi s strani »navadnega povprečnega Slovenca«.**

Od vseh institucij v Sloveniji je vsekakor imelo najpomembnejšo vlogo Ustavno sodišče, saj je pripomoglo k razkrivanju vseh podrobnosti izbrisa in popravi krivic. Sprenevedanje državnih inštitucij zadnjih dvajsetih let ne pozna meja. Tudi po odločbah Ustavnega sodišča iz let 1999 in 2003 si je ogromno število državnikov, kot tudi slovenskih državljanov zatiskalo oči. Po mnenju mnogih sama problematika in situacija izbrisanih spominja na **»etnično čiščenje v rokavicah«** oziroma na **»etnično čiščenje na slovenski način«.** Res pa je, da so se zadnja leta stvari vseeno začele obračati na bolje, saj je nekaj tisočim le uspelo urediti pravni status. Lanskega junija je veliki senat Evropskega sodišča za človekove pravice potrdil, da

je Republika Slovenija kršila pravice izbrisanih ter da državni ukrepi, sprejeti od leta 1999 dalje, niso zadostovali za celovito in pravočasno popravilo krivic, ki so jih oblasti povzročile z izbrisom. Državi je naložilo, da v enem letu pripravi poseben mehanizem za priznavanje odškodnine izbrisanim prebivalcem.

Za trkanje na vest Slovincem so pred kratkim odlično poskrbeli **v Prešernovem gledališču s provokativno predstavo 25.671.** Režiser Oliver Frlijič je zagotovil, da sta bili v predstavi zastopani obe stališči, ki razdvajata tudi Slovence. Razkrito je ozadje sramotnega dejanja naših državnih inštitucij in organov, prav tako pa je prikazan tudi tipičen ksenofobni Slovenec, ki se strinja z izbrisom iz registra, saj gre v tem primeru po njegovem za »umazane cigane, če furje, ki poštenim Slovincem kradejo službe, ne znajo pa niti slovenskega jezika«. Zbiranje denarja za odškodnine Izbrisanih na koncu vsake predstave prav gotovo šokira slehernega gledalca. Ves zbrani denar so (in bodo tudi v bodoče) poslali na Vlado RS, kjer pa zaenkrat še ne vedo, kaj z denarjem. Trenutno si ga podajajo z enega ministrstva na drugega. Vsekakor upamo, da bo na koncu le prišel v prave roke. Treba pa se je zavedati, da četudi Sloveniji uspe ustvariti ustrezen mehanizem za odškodnine Izbrisanih, so psihične bolečine in stigmatizacija ostale zasidrane globoko v njihovem srcu. Krivic, ki so se jim zgodile in se še dogajajo, ne bo mogoče izbrisati. Ironično, kajne.

Urška Križnar
Matic Zorman

Čevlje dol!

Nazaj k naravi je eden od pogosto slišanih sloganov današnjega časa. Očitno je, da se je vse skupaj začelo, ker so ljudje ugotovili, da sodobni način življenja človeku ni ravno najbolj prijazen. Nadaljevalo pa se je delno zaradi resnične skrbi posameznika za svoje zdravje, delno zaradi tržne vrednosti, ki si jo je pridobila ta tematika. Spreminjanja življenjskega sloga se vsak, tega željan, loteva po svoje, vsak išče sebi najprimernejši način vračanja k naravi.

Svojevrsten primer je tudi **Marko Roblek**, ki se je najprej zaradi stave odločil odvreči obuvalo, nato pa zaradi dobrega počutja, ki ga je bosí tek prinesel, bolj zavzeto začel nabirati »podplatno toliščo«. To vsekakor ni strokovni izraz, še poljudni bolj težko, skromno pa opisuje zanimiv fenomen preoblikovanja stopala, ko ta nekaj časa prihajajo v neposreden stik s podlago, statično seveda, čevlji pri tem ne štejejo. **Bosonogim tekačem se namreč podplati ne oblečejo v trdo, suho in hrapavo kožo, kot zmotno menijo nekateri, ampak koža postane mehka**, na podplatih pa se razvijejo in odebelijo mišice, kite in maščobna tkiva, ki so oslabela ali propadla zaradi nošenja obuval. Mehko in odebeljeno stopalo namreč lažje prenaša obremenitve in se prilagaja oviricam na poti. Ob srečanju s kamenčki, iglicami, grudicami in drugimi sestavnimi deli neravne podlage, koža bosonožčevega stopala ne počí, ampak se upogne, skoraj tako kot vzmetnica ali pena. Prsti niso več ukrivljeni navznoter, **stopalo spet pridobi naravno obliko** in se rahlo razširi. To sicer ni po godu ljubiteljicam visokih pet, vendar ta ljubezen tako ali tako škodi hrbtenici, zato ni nič hudega, če se ji odvedo. Hrbtenico rabimo za življenje, visokih pet pač ne. So pa tudi druge prednosti bosega teka – **izboljša se ravnotežje, izboljša se tehnika teka** (in to kar brez plačljivih nasvetov), ko smo bosí, se počutimo bolj ranljive, zato tečemo bolj nežno, to pa odpravi tudi tiste napake, ki so vzrok tipičnim tekaškim problemom, kot so boleča kolena, kolki ali križ – po tiho bi lahko celo rekli, da gre za brezplačno refleksoterapijo stopal. Znanstvenih dokazov še ni, dovolj zgovorni pa so že nasmeški bosonogcev. Seveda pa ni nujno, da tečete bosí, da bi bili deležni pozitivnih učinkov bosega teka. **Alternativa neobutim stopalom so minimalno obuta stopala.**

Športna aktivnost in zdrava prehrana gresta z roko v roki. Ob vseh mogočih in nemogočih dietah, ki nam jih ponujajo prehranski strokovnjaki, se zdi paleoprehrana le še ena v vrsti mnogih s finimi imeni. **Paleolitska dieta ali dieta jamskega človeka**, kot jo imenujejo nekateri, temelji na maščobah in beljakovinah ter majhnem vnosu ogljikovih hidratov. Marko Roblek se je zanj, tako kot mnogi drugi, odločil zaradi slabega počutja. Na opazko, da gre le za dobro zvoneče ime le še enega prehranskega načrta, je svojo izbiro utemeljil kar z evolucijo. Paleoprehrana posnema način prehranjevanja, ki ga je imel človek večji del obstoja svoje vrste. Pred približno 10 000 leti pa se je zgodil velik preobrat v načinu prehranjevanja zaradi razvoja kmetijstva. Človek je začel pridelovati velike količine energijsko

bogate hrane, ki je bila in je vse bolj predelana. Po Roblekovih besedah svoje telo lahko potiskamo do neke mere, in ko se nam to enkrat upre, je skrajni čas za spremembe. **Naše telo, pravi Roblek, evlucijsko ni moglo slediti spremembam prehranjevalnih navad**, enostavno nismo še prilagojeni, da bi lahko živeli, na primer, le od sladkorja, ki je danes skoraj v vsaki stvari. »Čudi me, kako ljudje v svoje avtomobile točijo le najboljše gorivo, sebi pa ne privoščijo neoporečne hrane. In to v Sloveniji, kjer jo je še mogoče dobiti za ceno dodatnega evra ali sprehoda do bližnje kmetije,« še dodaja. Je pa res, da če se hoče ideja prodajati, mora imeti ime, ali prijazneje, da bi lažje razložili prehranski načrt, nam je enotno poimenovanje pri tem v veliko pomoč.

Od dobrega teka začetku, do dobrega teka ob kosilu jamskega človeka, pa še nekaj besed o organiziranem dobrem teku za konec. Nadebudni tekači, ki prisegajo na gola ali le tanko obuta stopala, se seveda najdejo po vsej Sloveniji. A prestolnica Kranjske je pionir organiziranega bosonogega tekanja. Da bi bosonogcem in simpatizerjem omogočili druženje, **Športni center Maratonc ob svetovnem dnevu bosonogih tekačev in tekačic, 5. 5. 2013, prireja že 3. Slovenski bosí tek.** Če pa koga bolj kot tek navdušuje bosa hoja v hribe, sprehajanje po gurtini ali kakšne druge bosonoge vragolije, pa se lahko obrne tudi na društvo Bosa noga. Na Gorenjskem smo očitno radi bosí.

Kristina Pahor de Maiti
osebni arhiv Marka Robleka

Slovenija, dežela vzhajajočega curlinga

Curling je zanimiv šport, ki ga mnogi zmotno zaničujejo, saj se jim na prvi pogled zdi čudno, ko vidijo dva možaka, kako z metlami pometata led, da se lahko kamen, ki ga vrže tretji gospod, pelje po njem. A curling ni le pometanje ledu, je pravi olimpijski šport, ki zahteva tehnično znanje, prebrisanost taktiko in nenazadnje tudi talent.

Pri nas curling dolgo časa ni bil preveč prepoznaven, pravzaprav sploh ni obstajal, saj se z njim nihče ni ukvarjal, dokler nismo leta 2010 dobili curling kluba v Ljubljani in Zalogu in nato še **Curling zveze Slovenije**. V nekaj mesecih je šport tudi pri nas dobil veliko ljubiteljev, tako da imamo trenutno kar šest klubov v petih slovenskih mestih. Pogovarjali smo se z **Gašperjem Uršičem**, članom kluba iz Zaloga, ki je na začetku nekaj besed namenil svojim prvim korakom v curlingu. »Vse skupaj se je začelo bolj za šalo, saj sva se s prijateljem sklenila, da bova nekega dne ustvarila 1. slovensko curling ekipo. Ko je nato curling dejansko zaživel v sklopu Curling zveze Slovenije, sva se priključila prvemu treningu, s seboj pripeljala še dva prijatelja in tako smo ustvarili ekipo z imenom Bojsi, ki obstaja še danes.«

Cilj curlinga je kamne svoje ekipe pripeljati čim bližje središču krogov, točke pa dobi ekipa, ki ima svoje kamne bližje centru. Seveda lahko s svojimi meti tudi izbijaš nasprotnikove kamne in zaradi teh dveh lastnosti curling morda nekoliko spominja na balinanje. Zmaga ekipa, ki na koncu desetih iger zbere več točk. Morda se zdi preprosto, a curlingu pravijo tudi **šah na ledu**, saj za končni rezultat niso pomembni le natančno izvedeni meti, ampak tudi pravilno strateško odločanje med samo tekmo. Gašper nam je razkril nekaj osnov o sami taktiki: »V osnovi je glavno merilo za prilagajanje taktike to, katera ekipa ima v posamezni igri kladivo. Kladivo je izraz za kamen, ki se med vsemi kamni v igro poda zadnji. Cilj ekipe s kladivom je, da bo lahko svoj zadnji kamen čim bolj neovirano pripeljala v hišo, kjer bo točke imelo že nekaj njenih ostalih kamnov. Ekipa s kladivom torej poizkuša pustiti sredino igrišča kar se da prosto in svoje kamne postavlja ob stran igrišča. Nasprotnik pa skuša zavarovati svoj kamen, ki ima točko v centru hiše.« Taktiko določa vodja ekipe – skip, ki tudi zadnje meče kamne in nikoli ne pometa. Poleg njega ekipo sestavljajo še prvi (lead), drugi (second) in tretji (vice skip).

Zanimivo je tudi, kako se na prvi pogled zdi, da se treningi curlinga odvijajo na enakem ledu, kot ga uporabljajo hokejisti, a je Gašper slikovito pojasnil, da je razlika med curling in hokejskim ledom podobna razliki med avtocesto in makedamsko potjo. Poleg primerne ledene površine, ki je pri nas na žalost še ni, se za ukvarjanje s curlingom potrebuje še kamne, eden stane kar 500 EUR, **posebne čevlje**, ki imajo ne enem podplatu teflon,

namenjen drsenju, na drugem pa gumo, namenjeno oprijemu, in **curling metlo**. Ko imamo vso potrebno opremo, smo pripravljani na trening. Gašper je spregovoril tudi o treningih, ki potekajo štirikrat tedensko v Zalogu, kjer imajo narisanih 5 igrišč za curling. »Trening je sestavljen iz 4+1 različnih segmentov: prvi je priprava ledu in celotnega igrišča, drugi je ogrevanje, v tretjem delu treninga podajamo kamne po igrišču znotraj ciljev in nalog, ki jih dorečemo pred treningom, četrti del treninga je igranje krajše curling tekme, element +1 pa je obvezna pijača (pivo) po treningu.«

Tekmovalci v curlingu so se sicer na olimpijskih igrah prvič pomerili že 1924 v Chamonixu, zatem pa znova šele 1998 na igrah v Naganu. Slovenskih tekmovalcev na Ol še nismo imeli priložnosti videti in jih najverjetneje za prihodnjih dveh še ne bomo. Trenutno sta naši reprezentanci v **skupini C evropskega curlinga**, glavni cilj pa je postopna uvrstitev v skupino A. Kljub temu velja Slovenija za vzorčno državo, kar se tiče razvoja glede na pogoje, kakršne imajo naši tekmovalci.

Vsi, ki vas zanima curling, ste vabljeni na državno prvenstvo, ki bo potekalo **med 18. 4. in 21. 4. v dvorani Zalog**, kjer bo visoko uvrstitev lovila tudi Gašperjeva ekipa Bojsi. Če bi se želeli preizkusiti v curlingu, pa lahko obiščete **brezplačni trening v Zalogu ali na Jesenicah**, kjer vas bodo zagotovo prijazno sprejeli. Več informacij lahko dobite na spletni ali Facebook strani Curling zveze Slovenije.

✍️ Žan Sadar

📷 arhiv Gašperja Uršiča

Barvito pošito

Ročno delo, kreativne in inovativne ideje ter unikatni in barviti izdelki so skupni imenovalec, na katerem temeljijo vse dobre zgodbe mladih, perspektivnih slovenskih ustvarjalcev. Bogata domišljija, ljubezen do ročnih spretnosti in velika želja po ustvarjanju so Mojco Pretnar, mlado mamico dveh sinov, pripravile do nastanka njene lastne kolekcije Barvito pošito. Njene obrnljive otroške puloverčke, krilca za deklice in krila za odrasle mamice ter nosečnice zaznamuje barvitost in udobnost.

Čeprav je **diplomirala iz matematike**, sta šivanje in likovno ustvarjanje že od nekdaj njena dodatna zaposlitev in strast. »Matematika me je zanimala že v osnovni šoli, zato sem se kljub ostalim interesom odločila za ta študij,« je pripovedovala Mojca, ki ročnega ustvarjanja med študijem ni pustila na stranskem tiru in se je nekaj časa ukvarjala z risanjem. »Tokrat nikakor nisem našla prave stvari zase,« je priznala. »Nekaj slik mi je sicer uspelo, ampak niso bile dovolj dobre, da bi visele na moji steni in bi jih mogla vsak dan gledat. **Vsak mora namreč najti nek stil in določene poteze, ki so mu všeč,**« je trdno prepričana Mojca.

Svoj stil je ustvarjalka začela odkrivati pred dobrimi štirimi leti v Edinburgu. V eni izmed šol se je zaposlila v okviru učne pomoči, v prostem času pa je šivala žametne obleke ter hlače za otroke. »Delo sem si tudi po vrnitvi domov razporedila po dnevih in sem nekatere dneve šivala, ostale dni pa sem se posvetila pripravam na učenje matematike,« je pripovedovala. **S šivanjem za otroke je našla tisto, kar je iskala.** Med prvo porodniško ljujvi otroški puloverček, ki je pomenil začetek trenutne kolekcije **Barvito pošito**. Prvemu puloverčku so sledili trije kot darilo za druge in nekaj barvastih obrnljivih puloverčkov, s katerimi se je pridružila **Art marketu v Ljubljani**.

»Sploh si nisem predstavljala, da bodo puloverčki deležni tako dobrega odziva in se bodo tako dobro prodajali,« je priznala Mojca, ki je hkrati s pridružitvijo Art marketu pričela s pripravnostvom na osnovni šoli Ivana Groharja v Škofji Loki. Svoji dve zaposlitvi je eno leto uspešno usklajevala tudi skupaj z družino, vendar je ljubezen do šivanja premagala prvotno zanimanje za matematiko. »Matematika mi je še vedno všeč, ampak se trenutno ne vidim kot učiteljica ali raziskovalka,« je pojasnila Mojca. »Kot pripravnica sem bila v razredu, poslušala učenje in imela kakšen svoj nastop pred učenci, ampak to ni bil moj razred. **Šivanje puloverčkov pa je bilo izključno moje in je bil po svoje glavni razlog, da sem vztrajala.**«

Čeprav so bili začetni poskusi oblek za otroke narejeni iz žameta, ga je kmalu zamenjal **udoben in prilagodljiv jer-**

sey. Mojca ga uporablja tako za šivanje puloverčkov kot tudi za krilca, ki so se po dveh letih ustvarjanja pridružile puloverčkom. Prvo krilo je sešila sebi, saj za poskusna zajčka ni mogla uporabiti svojih sinov, kot nam je v šali povedala Mojca. »Že dolgo sem razmišljala, da bi sešila nekaj za deklice. Predvidevala sem, če se obnese pri meni, se bo zagotovo tudi pri mlajših deklicah, saj so krila iz jerseyja zelo udobna,« je nadaljevala in dodala, da je njena kolekcija namenjena predvsem za **zimsko in prehodno obdobje**.

Poleg prodajanja izdelkov na Art marketih in Artishu, je Mojca lansko leto poletni nekaj puloverčkov in krilc začela prodajati preko **spletne trgovine Etsy**, ki jo želi nekoč v prihodnosti še bolj izpopolniti. »Junija mi je namreč ostalo nekaj zaloga od Art marketov, ampak trenutno mi jih je zmanjkalo.« Naročila šiva sproti, saj se želi za nekaj časa bolj posvetiti družini. »Tisti, ki me poznajo, mi za zdaj naročajo preko elektronske pošte ali po telefonu. Ko bom imela novo zalogo oblačil, bom pospešila tudi prodajo prek Etsy,« je prepričana ustvarjalka.

Skupaj z odraščanjem njenih dveh malih fotomodelov se bodo razvijali tudi puloverčki, krila za deklice ter njihove mamice in mogoče bo čez nekaj let v Škofji Loki odprla **ateljé**. »Zanimivo bi bilo v nekem umetniškem prostoru sodelovati še z drugimi ustvarjalci,« je glasno razmišljala Mojca, ki ima zelo dobro izoblikovano vizijo o tem, kaj želi početi nadaljnjih nekaj let. **»Nočem imeti šefa, hkrati pa tudi sama nočem biti nadrejena drugim,«** je v smehu zaključila.

✍️ Urša Kunstelj

📷 arhiv Mojce Pretnar

Mlade mamice

Klub študentov Kranj je letos že 16. leto zapored pripravil dobrodelni projekt Mlade mamice. V okviru projekta, na katerega se je letos prijavilo 38 dijaških in študentskih družin s skupno 46 otroki, je družine decembra obiskal Božiček in jim namenil simbolična darila, marca so mamice spoznavale prednosti refleksoterapije, odpeljali pa smo jih tudi na izlet v živalski vrt. Zaključna prireditev je potekala 28. marca v avli Mestne občine Kranj, kjer smo staršem podelili vrednostne bone za otroško trgovino Pikapolonica: družine z enim otrokom so prejele bon v vrednosti 80 EUR, z dvema otrokoma 120 EUR, s tremi otroci pa 140 EUR. Letošnji projekt so omogočili in podprli: Mestna občina Kranj, Biotehniški center Naklo, Odeja, Pikapolonica, Mercator, e-Študentski servis, Refleksoterapija, Barbara Fajfar, s. p., Hranilnica Lon ter A&T računovodstvo.

📷 Miha Horvat, Oto Žan

Čez lužo

Ameriko pogosto označujemo kot deželo priložnosti, Slovenijo pa kot prelepo raznoliko deželo na sončni strani Alp. In prav ta dejstva sta nam v intervjuju potrdila tudi študenta na izmenjavi, Eva Brumec in Jacob Staines.

Evo izmed največjih in najmogočnejših držav na svetu težko primerjamo z našo malo deželico, vendar naša sogovornika trdita ravno nasprotno. Diplomirana politologinja Eva Brumec drugi semester podiplomskega študija Političnih teorij nadaljuje na University of Central Oklahoma. **V Ameriko se je odpravila predvsem zaradi radovednosti in dane priložnosti za študij ter spoznavanja in odkrivanja življenja »čez lužo«.** Malo drugačno zgodbo glede izbire študija v tujini ima 21-letni Jacob Staines, ki je v Slovenijo prišel lani avgusta. Jacob prihaja iz Sacramenta (Kalifornija) in je študent fizike na University of California v Santa Barbari (UCSB). Eno študijsko leto je želel preživeti v tujini, za Slovenijo pa se je odločil predvsem zaradi fleksibilnosti, ki mu jo nudi Univerza v Mariboru in mu poleg študija omogoča tudi veliko prostega časa za izlete in potovanja. Velik vpliv na odločitve za študij v Sloveniji pa je imel prav gotovo obisk pred desetimi leti, ko je s starši potoval po Evropi, v spomin pa se mu je vtisnil predvsem pohod na Češko kočo. **Naša država se mu je usedla v srce, kar priča tudi edina slovenska beseda, ki se jo je takrat naučil in zapomnil – nazaj.** In res, Jacob se je vrnil nazaj v Slovenijo. Pri izbiri je pomagala tudi naravna raznolikost Slovenije, predvsem gore, saj je Jacob aktiven smučar in plezalec.

Eva potrdi, da je tudi v Ameriki videti pestro biotsko raznolikost, saj je imela priložnost poleg Oklahome videti tudi druge zvezne države: »Človek zelo hitro ugotovi, kako velika je v resnici Amerika. Največ o sami državi pa lahko izveš, ko se osredotočiš na posamezna mesta ali okrožja. **Narava je tako raznolika, da lahko v eni državi vidiš ne samo reliefno raznolikost, ampak tudi vremensko.** Za Oklahomo in Kansas celo velja, da če ti ni všeč trenutno vreme, počakaj pet minut, saj se vreme spreminja tako hitro. Nisem se popolnoma zavedala, kako velika je Amerika, dokler se nismo odpravili na vožnjo do Los Angelesa. »Road trip« po znameniti Route 66 je potekal preko Oklahome, Texasa, Nove Mehike, Arizone, Nevade in Kalifornije. Narava je prečudovita in če te Texas malo dolgočasni z nikoli končano ravnino, te bodo gore Nove Mehike in narava Arizone vsekakor prevzele.«

Oba se strinjata, da lahko potegnemo kar nekaj vzporednic, kar se tiče politične situacije pri nas in v Ameriki. Eva vseeno poudari, da je v tem kratkem času ugotovila, da je v Ameriki veliko več možnosti za zaposlitev: »V Oklahomi je trenutna stopnja brezposelnosti le 4%!« **Največje razlike med državama se pojavljajo predvsem v zdravstvu in šolstvu.** Situacijo v Ameriki opiše Jacob: »Prevladuje zasebno šolstvo, kar pomeni, da morajo študentje plačati študij. Študiral sem na javni univerzi, pa sem moral vseeno plačati 10 000 EUR na leto, kar je nekako povprečje. Pogosta praksa za študija željne je najem kredita, ki so potem odplačuje približno še deset let po končanem študiju, seveda pa nekaj denarja priskrbi tudi država, še posebej za tiste, ki prihajajo iz revnih družin. Čudovito se mi zdi, da je v Sloveniji

za študente tako dobro poskrbljeno, vendar tak sistem pušča za seboj tudi posledice. Veliko je študentov in tudi profesorjev, ki so zaradi tega manj motivirani za trdo delo. Seveda pa se taki primeri najdejo tudi v Kaliforniji, čeprav so stroški študija enormni. Razlika je tudi v zdravstvenem sistemu, ki je načeloma prilagojen srednjemu in visokemu družbenemu razredu. Velik del velikih podjetij krije stroške zdravstvenega zavarovanja svojim uslužbenecem in njihovim družinam. Tudi pri zdravstvenem zavarovanju država delno poskrbi za revnejše državljane, toda vsekakor s tem nimajo omogočene iste ravni oskrbe, tako, kot je to dobro urejeno v Sloveniji. Združene države Amerike se trenutno trudijo zgraditi sistem, ki bi deloval podobno kot v Sloveniji, vendar ne bodo čisto odpravili zasebnega zdravstva, ljudje pa se bodo lahko sami odločili, kakšen sistem jim najbolj ustreza.«

Jacob Staines je pred kratkim postal velik oboževalec jote in ričeta.

V pogovoru pa vsekakor ne moremo mimo najpomembnejše teme poleg študija v tujini, ljudi in novih poznanstev. Eva trdi, da se Američani precej razlikujejo od Evropejcev. »V centralnem delu so ljudje izredno prijazni in ne mine dan, da te ne bi nekdo ustavil, se malo pogovoril s tabo. Američani temu rečejo »one minute friends«. Ljudje so vedno pripravljene pomagati in mislim, da Evropi manjka ta toplina.« Jacob največjo razliko opazi

Eva (na desni) pravi, da se bo v Ameriko vrnila predvsem zaradi novih poznanstev in možnosti za razvoj kariere.

v tradiciji preseljevanja. Običajno je, da se **mladi v Kaliforniji odselijo čim dlje od svojih staršev.** Sam se je odločil, da ostane v isti zvezni državi, tako da je oddaljen »samo« 8 ur od hiše svojih staršev. **V Sloveniji pa je ravno obratno, ljudje običajno ostanejo čim bližje svojemu rojstnemu kraju.** Rad poudari, da pa smo si prebivalci obeh držav podobni predvsem v svoji gostoljubnosti: »Že na samem začetku prebivanja

v Sloveniji, ko še nisem dobro znal jezika, sem lahko v družbi lokalnih ljudi popil dobro kavo in razpravjal o vseh mogočih stvareh. Ljudi, ki jih poznam doma in ki sem jih spoznal tukaj, povezuje predvsem iskrenost.«

O gostoljubnosti Slovencev priča tudi to, da je Jacob preizkusil že mnogo naših kulinarčnih dobrot. Pravi, da je pred kratkim postal **velik oboževalec jote in ričeta**, poskusil pa je tudi golaž in komaj čaka, da mu ga zopet nekdo skuha, pogreša pa predvsem dobro mehiško hrano. Na drugi strani Eva močno pogreša mamino kuhinjo, v Ameriki pa jo je najbolj navdušil zrezek, pripravljen na ameriški način. »Večina obrokov vsebuje testenine ali pa hamburger. Zelo težko najdeš dobro hrano, če nisi zanj pripravljen odšteti malo več denarja. Najbolj uživam ob dobrem, sočnem zrezku. Nikoli si nisem mislila, da bom tako uživala ob »medium done steaku« ampak moram priznati, da Američani vedo, kako narediti odlične zrezke!«

Amerika ponuja veliko možnosti različne zabave. »Idej, kam za kakšno zabavo, nikoli ne zmanjka, saj se vedno odpira kakšen nov lokal. Glasba v živo, živi rodeo sredi lokala... Zanimivo je tudi to, da **ob nedeljah v Oklahomi ne moreš kupiti alkohola.** Nedelja je sveti dan, dan za družino in zakon je takšen, da tega enostavno ne dopušča. Seveda so zakoni od države do države različni, včasih celo od okrožja do okrožja.« Čeprav Jacob večino časa preživi v kraju svojega študija, v Mariboru, ga pot velikokrat popelje v Kranj. Navdušen je nad samim mestom in okolico, ki mu ponuja neskončne možnosti za šport, z veseljem pa obišče tudi kakšen koncert. Tako Eva kot Jacob se kmalu vračata v svojo rodno državo in prav oba trdita, da se bosta še vračala. Veselita se snidenja s svojimi domačimi in prijatelji, vendar ju bo ta izkušnja zaznamovala za vedno. Eva pravi, da se bo v Ameriko vrnila predvsem zaradi novih poznanstev in možnosti za razvoj kariere, Jacoba pa na Slovenijo vežejo predvsem prijateljske vezi.

Zakoni v ZDA se med zveznimi državami močno razlikujejo, nekateri med njimi so milo rečeno nesmiselni. Spodaj je samo nekaj primerov:

- Prepovedano je nositi umetne brke, ki povzročajo smeh v cerkvi. (Alabama)
- Lastniki flamingov ne smejo nositi svojih živali k brivcu. (Aljaska)
- V hiši ne smeš imeti več kot dveh vibratorjev. (Arizona)
- Vozilo brez voznika ne sme preseči 60 milj na uro. (Kalifornija)
- Ljudje, ki se pačijo psom, so lahko oglobljeni in/ali aretirani. (Oklahoma)
- Prepovedano je ustreliti bivola z drugega nadstropja hotela. (Teksas)
- Prepovedano se je poljubljati na vlaklu. (Wisconsin)
- Med spolnim odnosom je legalen le misijonarski položaj. (Florida)
- Nihče ne sme spolno občevati v zadnjem delu reševalnega vozila, če je vozilo na nujni vožnji. (Utah)
- Zajcev se ne sme streljati s čolnov. (Kansas)
- Ženska si ne sme ostriči las brez privolitve moža. (Michigan)

Audrey Garric, Le Monde

Osmi kontinent – celina plastike

Ogromen otok smeti, ki se razteza na severu Tihega oceana, je velik za tretjino ZDA ali kar šest Francij.

Pojav, ki nas obenem navdaja z grozo in vznemirjenjem, je pravzaprav bolj kot kontinentu podoben »plastični juhi« iz mirijade majhnih delcev ter sem in tja raztreščenih večjih kosov smeti. »Podoba kontinenta služi le za lažjo predstavo in ne kaže realne situacije,« pojasnjuje oceanograf, François Galgani. »Gre namreč za maso izjemno majhnih delcev s premerom manjšim od 5 mm, ki jih najdemo na površini in celo do 30 metrov globoko. Od daleč se delce težko vidi, ko pa zajamemo nekaj vode, potegnemo na krov tudi nepredstavljivo količino plastičnih drobcev.«

Čeprav niso vidna iz vesolja, lahko določimo pet velikih onesnaženih področij v severnem in južnem delu Tihega oceana in Atlantika ter v Indijskem oceanu. Območja nastajajo na križiščih morskih tokov, ki se zaradi vrtenja Zemlje in Coriolisove sile na severni polobli vrtijo v smeri urinega kazalca, na južni pa ravno obratno in tako ustvarjajo ogromne vrtince. Zaradi centripetalne sile se vsi odpadki, ki plavajo na vodi, počasi, a vztrajno pomikajo proti centru spirale, kjer tudi ostanejo.

Prvo in najpomembnejše onesnaženo območje je leta 1997 po naključju odkril Charles Moore. Po neki regati med Los Angelesom in Havaji, se je odločil, da ubere linijo, ki so se ji pomorščaki raje izogibali, prav v center morskega vrtinca, kjer je pritisk visok, vetrovi pa šibki. »Dan za dnem sem opazoval le plastiko, nobenega delfina, kita ali rib ni bilo,« se spominja.

In tako se je začel njegov boj proti plastiki. V sodelovanju z različnimi strokovnjaki je razvil metodo, ki omogoča določanje količine odpadkov s pomočjo filtriranja oceanske vode. Na sedmih odpravah je ekipa na slabih 3,5 milijonov km², območju, ki je takoj postalo znano kot *veliko smetišče Tihega oceana*, določila, da je na km² povprečno 335 000 plastičnih delčkov, številka pa se lahko dvigne celo do 970 000 delčkov na km². **Količina plastike je na tem območju šestkrat večja od količine planktona, teža odpadkov pa naj bi znašala od več tisoč do nekaj milijonov ton**, pri izračunu si različne raziskave namreč niso enotne. Leta 2010 so raziskovalci odkrili novo smetišče, tokrat v severnem delu Atlantskega oceana. Primerljivo s sosednjim oceanskim smetiščem, tudi to zadržuje do 200 000 drobcev na km². »Skupna teža odpadkov pa vseeno ne presega 1 100 ton plastike,« dodaja François Galgani.

Kar 80 % odpadkov s kopnega prinesejo vetrovi in reke, ostalo odvržejo tovorne ladje. Plavajoče smeti so sprva razgrajevali mikroorganizmi, vendar pa s prihodom plastičnih odpadkov tipa PP, PE in PET, ki predstavljajo kar 90 % morskih smeti, to ni več tako. In količine odpadkov neprestano naraščajo. Na leto naj bi proizvedli 300 milijonov ton plastičnih odpadkov, od česar jih kar 10 % konča v oceanih.

Ta plastika pa potrebuje več stoletij, da se razgradi. In ko sonce razgrajuje vezi polimerov, tako da iz večjih kosov plastike nastajajo manjši, to celotno situacijo pravzaprav le še poslabša. S tem, ko se koščki plastike manjšajo, predstavljajo vse večjo nevarnost za biodiverzitetu. Pomešajo se namreč med hrano rib, ptičev in drugih morskih organizmov ter so tako **vzrok za zadušitve in različne rane pri živalih**. Pri tem pa moramo upoštevati tudi dejstvo, da ti odpadki vsebujejo strupene snovi, ki v oceanih lahko porušijo ravnotežje ekosistemov.

»Najlažje bi bilo, če bi se osredotočili na čiščenje kanalov in rek, ki se izlivajo v oceane, kot tudi na čiščenje plaž, da bi tako čim bolj učinkovito preprečili kopičenje odpadkov,« razlaga Marieta Francis, direktorica organizacije Algalita Marine Research Foundation, ki se ukvarja z varovanjem morskih okolij. »Najpomembnejše pa bi bilo gotovo zmanjšati količino proizvedenih odpadkov, tako da bi omejili uporabo plastične embalaže, jo reciklirali in jo, kar se da dobro še enkrat izkoristili, pa tudi z iskanjem drugih možnosti, npr. uporabo biorazgradljive plastike, papirja in aluminija.«

 Kristina Pahor de Maiti
 marineinsight.com

Na oder prihaja ... Dinozaver!

Znana je zmagovalka KŠK-jevega literarnega natečaja za najboljše dramsko besedilo. To je 21-letna Kranjčanka, študentka Visoke šole za dizajn v Ljubljani, Kaja Zalokar. S svojo dramo Dinozaver je prevzela tričlansko komisijo in si prislužila prvo nagrado 250 evrov, njena drama pa bo na letošnjem Tednu mladih zaigrana v izvedbi gledališkega društva Toj to!

Kajin Dinozaver je med prispelimi dvanajstimi besedili najbolj izstopal po zaokroženosti, sodobnosti dramske pisave in neoporečnosti avtorice. Prav zato je bila Kaja tudi suverena in neoporečna zmagovalka natečaja. Zaradi znanega razkoraka med prvouvrščenim in vsemi ostalimi prispevki si je žirija pridržala pravico, da druge in tretje nagrade ne podeli. Študentka Visoke šole za dizajn se je za natečaj odločila povsem naključno, ko je med prebiranjem elektronske pošte naletela na KŠK-jeve novice in njihov literarni natečaj. Sprva je mislila, da bo to pretrd oreh zanjo, saj je že lani želela napisati kratko zgodbo, ki pa ji preprosto ni stekla. Potem se je vse skupaj v glavi malo poglelo in Kaja se je odločila, da bo dramsko besedilo napisala. Glede na naslov drame je gotovo zanimivo vprašanje, **kje je dobila snov in idejo za dramo**. Kaja pravi, da je prišla v precej nepričakovanem trenutku: »Ideja je prišla ravno takrat, ko sem poskušala vse odmisli, saj sem imela polno glavo misli in stvari, ki bi jih morala narediti. Kar naenkrat se mi je pred očmi prikazala podoba dinozavra na odru, ki me je sprva nasmejala, potem pa sem si postavila izziv. Kaj, če bi iz tega naredila zgodbo? Kdo v resnici piše o dinozavrih na odru? Tako sem se precej sproščeno spustila v nalogo in se preprosto igrala. Moram pa tudi reči, da sem zabavala sošolce oziroma kolege na faksu, ko sem jih spraševala, kaj bi naredili, če bi srečali dinozavra na odru. In kar naenkrat se je začela plesti zgodba.«

kar bi jo povezovalo s pisanjem in se bolj posveča študiju in vizualnemu komuniciranju, si je pa ravno pred kratkim zadala cilj, da bi napisala nekaj, kar bi pospremo tudi nekaj ilustriranega in tako združila obe področji njenega ustvarjanja. Njen vsakodnevni projekt še vedno ostaja pisanje bloga, »Tajtojevci« pa so ji predlagali, da bo lahko začela delati na njihovi celovečerni predstavi, kar bo seveda vzela v zakup.

Toj to! je mlado dramsko društvo, katerega predsednica je **Tadeja Tomšič**. Poleg Eve Mahkovic in Ignaca Focka je bila tudi članica žirije KŠK-jevega literarnega natečaja za najboljše dramsko besedilo. Zaupala nam je, da je ocenjevanje žirije potekalo povsem sproščeno in da so z ostalima članoma hitro našli skupni jezik. Najprej so prebrali vseh dvanajst besedil in se na koncu dogovorili za srečanje, kjer so svoja mnenja izrazili in uskladili. Vsak je opozoril na kvalitete, ki so izstopale pri posameznih besedilih (slog pisanja, način tvorjenja dramskega dialoga, splošni sestav dramskega besedila ipd.), a so kaj kmalu enotno in brez dileme izbrali zmagovalno besedilo. Tadeja kot režiserka, ki bo igro uprizorila, je bila seveda najbolj pozorna na uprizoritvene možnosti, pomembna pa sta bila tudi zgodba, ki ni klasična, in tekst, ki ni na prvo žogo ter poleg osnovne zgodbe ponuja še druge dimenzije, od gledalcev pa zahteva, da med uprizoritvijo tudi napnejo svoje sive celice. V dramskem društvu so bili zadovoljni z natečajem in zmagovalko, saj tudi sami izbirajo in uprizarjajo podoben tip besedil. V izziv so jim predvsem dramski teksti z zahtevnejšim sporočilom in za »izbrano« občinstvo. V društvu namreč radi posežejo po čem novem, nenavadnem in neobičajnem, prav takšna ter fenomenalno izvedena pa bo tudi uprizoritev, obljublja Tadeja. **Igra bo uprizorjena v okviru Tedna mladih, 12. maja ob 20h v stolpu Škrlovec.**

Kar naenkrat se mi je pred očmi prikazala podoba dinozavra na odru, ki me je sprva nasmejala, potem pa sem si postavila izziv. Kaj, če bi iz tega naredila zgodbo? Kdo v resnici piše o dinozavrih na odru?

Kaja je »pletla« zelo umetniško, saj je bila žirija navdušena nad njenim slogom pisanja, ki ohranja izjemno jezikovno bistrino in naravnost govora, njen dialog pa je vseeno ostal lahкотen in prepričljiv. Sama pravi, da je lahкотen dialog posledica njene sproščenosti in neobremenjenosti s pisanjem. Kot kaže, je 21-letna Kranjčanka naravni talent, saj ni imela popolnoma nobenih izkušenj s pisanjem dram, zato si lahko mislile, kako pozitiven je bil njen odziv na odlične kritike komisije.

Več kot s pisanjem pa se Kaja ukvarja z branjem. V srednji šoli je prebrala kar precej knjig, ki so nanjo pustile vtis. Poleg dobre zgodbe ji veliko pomeni tudi slog pisanja. Njen najljubši pisatelj je Japonec Haruki Murakami. Trenutno Kaja ne počne ničesar,

 Rok Škrlep
 arhiv Kaje Zalokar

Piščanec s parmezanom

Na recept za piščanca s parmezanom sem naletela že nekaj časa nazaj, vendar je zaradi navidezne zapletenosti romal na »to-do« seznam in tam ostal več mesecev. Po prvi pripravi je bil končni izdelek sprejet s tolikšnim navdušenjem, da je bil piščanec ponovno na meniju že naslednji teden. Največ časa vzame čiščenje mesa, torej odstranjevanje maščobnih delov in kakšnih žil, sicer je priprava enostavna in dokaj hitra. Čeprav ime namiguje na parmezanast okus, je večja zvezda jedi pravzaprav mocarela. Glede imena, prvotno parmigiana, sicer obstaja več teorij. Eni trdijo, da se navezuje na uporabo parmezana, drugi, da je to različica sicilijanske besede parmigiana, ki pomeni letvice in naj bi se navezovalo na to, kako so kosi zelenjave ali mesa zloženi en zraven drugega kot letvice. Jed sicer izhaja iz južne Italije in je prvotno vsebovala jajčevce, danes pa so priljubljene tudi različice s kotleti, jagnjetino in piščancem. Spodnji recept zadostuje za dva lačna ali tri normalno ješče ljudi.

Sestavine:

- ▶ 1x piščančja prsa (približno 400 g)
- ▶ 1 stepeno jajce (lahko se doda malo mleka)
- ▶ 40 g krušnih drobtin, ki jim dodamo polovico spodaj navedene količine parmezana
- ▶ 30 g moke
- ▶ 40 g parmezana
- ▶ 1 krogla mocarele (približno 125 g)

Za omako:

- ▶ ½ žlice olivnega olja
- ▶ ½ čebule (po želji lahko več)
- ▶ 350 ml paradižnikove mezge

Začimbe:

- ▶ origano
- ▶ sol in poper
- ▶ mleti česen
- ▶ peteršilj

Navodila:

- ▶ Pečico segrejemo na 200°C. Najprej se lotimo priprave omake, saj ta lahko malce počaka, preden jo spet potrebujemo. Čebulo sesekljamo na manjše koščke in jo popražimo na olivnem olju. Dodamo paradižnikovo mezgo, sol, poper, mleti česen, peteršilj in origano ter pustimo na nižji temperaturi še vsaj 5 minut. Omaka je pripravljena in se lahko mirne volje ohladi med čakanjem na svojo naslednjo vlogo.
- ▶ Sedaj se lahko lotimo mesa. Originalni recept narekuje, da piščančje meso zavijemo v prozorno folijo in stanjšamo z valjarjem. Sama sem kose mesa raje prerezala na pol in dobila tri manjše in tanjše kose. Meso začimemo s soljo in poprom.

- ▶ Sledi paniranje mesa. Meso najprej pomokamo, nato ga pomočimo v stepeno jajce, nazadnje pa ga položimo v mešanico drobtin in parmezana.
- ▶ Meso popečemo na ponvi z malo olja, na vsaki strani po nekaj minut, tako da skorja postane lepe zlatorjave barve. Ponev naj bo ogreta na srednje močni temperaturi. Popečene kose mesa zložimo v posodo, primerno za peko v pečici. Čezenj polijemo prej pripravljeno omako, razporedimo kose mocarele in posujemo s parmezanom.
- ▶ V pečici pečemo približno 6 minut. Postrežemo lahko s čimerkoli, kuskusom, rižem, testeninami, krompirjem, polento, nekaj zelenjave ali le solato. Pa dober tek!

Je K4 gotof?

Klub K4 se je zaprl. Natančneje: ni se zaprl sam od sebe, zaprlo ga je novo vodstvo. Še natančneje: zaprlo ga je novo vodstvo, ker v preteklih letih ni ustvarjal dovolj prihodkov in ker poslovanje prejšnjega vodstva menda ni bilo transparentno.

Na prvi pogled gre pri zaprtju K4 za že večkrat videne prepire in merjenje moči v študentskih organizacijah, vendar prav ta primer odkriva še en trend – trend zahtev po dobičkonosnosti alternativnih klubov, medijev in na splošno kulturnega prostora, ki ga ne moremo uvrstiti v mainstream tokove. "Jasno je, da je Zavod K6/4 dal slovenski javnosti in kulturi ogromno dobrega, zdaj pa se moramo na žalost pogovarjati o ekonomiji," je povedal **Andrej Klasinc**, direktor ŠOU v Ljubljani in s tem povzel bistvo tovrstnega pogleda na alternativne prostore. Nihče jim ne oporeka kvalitetne produkcije in pomena v kulturnem prostoru, vendar jih tudi nihče ne bi financiral.

K4 naj bi sicer zaprli le začasno, dokler ne izvedejo zunanje revizije poslovanja prejšnjega vodstva in rešijo težav pri sanaciji dolga, potem naj bi se spet odprl. Ni pa jasno, v kakšni preobleki. Novi direktor Zavoda K6/4 **Aleš Logar** sicer pravi, da si želijo ohraniti klub z enakimi vsebinami kot do zdaj, vendar hkrati Klasinc pravi, da denarja v takem obsegu ne bo več. **Aleš Črnič**, programski vodja tega kluba sredi 90. let in eden izmed ustvarjalcev sedanjega sistema študentskega organiziranja, je na okrogli mizi, ki jo je organizirala pobuda Danes je nov dan, izpostavil konflikte znotraj študentskih organizacij pri identificiranju interesov študentov: »Tudi pred 20 leti smo imeli težave, da smo izvoljene študentske funkcionarje prepričevali, da je neka razmeroma malo bolj zahtevna programska ponudba v klubu K4, ki ne privleče nujno širokih študentskih množic, v

študentskem interesu. Vedno so bile debate okoli tega, kaj je nek javni interes. Je to dogodek, na katerega pride čim več študentov, ali je to tisti interes, ki odpira neke prostore in niše, ki zadovoljuje neke specifične potrebe, ki jih sicer ne moremo zadovoljiti v prostoru? Moja teza je vedno bila, da se iz javnih sredstev – in študentske organizacije so financirane iz javnih sredstev – mora spodbujati življenje in dogajanje v tistih poljih, ki sicer ne bi mogla preživeti. Pritisk študentske organizacije, da morajo tudi alternativna polja generirati prihodke, je napačen.« Kritike, ki letijo na novo vodstvo zaradi zaprtja kluba, so dveh vrst: najprej, kar je nekako stalnica pri aferah študentskih organizacij, da gre za »sovražni prevzem« zavoda in da je novo vodstvo na tistih mestih pristalo le zaradi sorodstvenih in prijateljskih vezi z vodstvom ŠOU, s čimer mu nasprotniki odrekajo kredibilnost. Druga vrsta kritik se nanaša na procese komercializacije kluba, ki bi se utegnili odvrtni v prihodnosti in ki jih je slutiti v podtonu izjav direktorjev ŠOU in Zavoda K6/4.

Nastala je **peticija** K4 ne damo! in pobudniki so v precej kratkem času zbrali več kot 2000 podpisov podpore. Podpisniki zahtevajo Klub K4 kot prostor progresivne in neodvisne kulturne ter glasbene produkcije; Zavod K6/4 kot neprofitno in odprto urbano platformo za glasbene, vizualne, intermedijske ter druge sodobne umetniške in kulturne prakse; in posledično odstop novega vodstva zaradi nelegitimnega imenovanja, nestrokovnosti ter dosedanjega destruktivnega delovanja.

Vodstvo ŠOU in podpisniki peticije tako ostajajo vsak na svojem bregu, kako se bo na koncu vse skupaj razpletlo za sam klub in alternativno sceno, ki je v njem nastajala, uspevala in se spreminjala že od leta 1989, pa (vsaj do zaključka redakcije Zapika) še ni jasno. Aleš Črnič opozarja predvsem na nevarnost komercializacije: »So takšni in drugačni klubi, takšni in drugačni točilni pulti. Klubov je v Sloveniji kar veliko, takšnega kot je K4, pa ni bilo. Če bo K4 postal uspešen v tem smislu, da bo tak kot 17 drugih, potem po mojem ne bo več uspešen. Pa čeprav bo veliko bolj poln in bo nemara nekemu nosil tudi profit.«

✍️ Jan Grilc

Kuharska delavnica: Azijska kuhinja

OŠ Franceta Prešerna, 19. 4., ob 17h

člani KŠK: 10 EUR, nečlani: 15 EUR

Prijave na Info točki KŠK!

SSD-tehnologija

Ko kupujemo nov računalnik, vse prepogosto zanemarimo nekatere tehnične specifikacije. Niso dovolj le možgani procesorja in grafične kartice ter začasnega pomnilnika, potrebujemo še garača, ki opravlja fizično delo prenašanja datotek in drugega sumljivega materiala. Vse prepogosto se zgodi, da nam je bolj pomembno, koliko bomo na naš računalnik lahko shranili in ne kako hitro bi to lahko storili. Tisto po čemer naš računalnik v resnici hrepeni, je disk z veliko večjimi mišicami. Velike mišice sicer niso ravno najbolj privlačne, so pa učinkovite. SSD-tehnologija, ki postaja iz dneva v dan vse bolj dostopna, nam omogoča prav to.

Četudi kupimo računalnik, ki vsebuje nadpovprečno močan procesor, zmogljivo grafično kartico in veliko začasnega pomnilnika, si kasneje naš računalnik hitro naredi zalogo maščobe na trdem disku. Maščobo v tem primeru predstavljajo vsi filmi, fotografije, glasba, računalniške igre in tisto, česar ne moremo imenovati. To pa precej ovira delovanje ostalih komponent in ne nazadnje našega operacijskega sistema. Trenutno najboljša rešitev je, da kupimo računalnik z SSD-diskom, ali pa ga vgradimo naknadno in s tem zgolj z eno potezo zelo učinkovito nadgradimo svoj računalnik.

Kaj sploh je ta tehnologija in kaj vse zmore? V zadnjih nekaj letih se je dodobra razvila in uporabnikom približala tehnologija diskovnih pogonov, imenovana **SSD** oziroma **Solid State Drive**. Disk tako ni več sestavljen iz premičnih delov, ki delujejo usklajeno in to pri precej mizernih hitrostih, ampak je sestavljen iz mikročipov, tako kot RAM, le da ta podatkov ne shranjuje zgolj začasno. Ker ne vsebuje nikakršnih premikajočih se delov, je v primerjavi z običajnimi diski veliko tišji in odporen na fizične udarce, padce in tresljaje. Njegovi največji prednosti pa sta zagotovo **bliskovita hitrost branja in pisanja ter nižja poraba električne energije**, kar je dobrodošlo predvsem pri prenosnikih. Ker standardni trdi disk vsebuje premične dele, njihova hitrost hitro postane omejena. Najbolj pogoste hitrosti vrtenja trdih diskov so 5400, 7200 ali 10000 obratov na minuto. V povprečju to pomeni nekje od 80 do 200 MB/s

branja ali pisanja podatkov. A ta hitrost se ob polnjenju trdega diska hitro manjša. To se zgodi zaradi tega, ker so datoteke na trdem disku na točno določenih mestih, kar sicer nekoliko lahko izboljšamo z defragmentacijo, a to vseeno ni dovolj. SSD, ki smo ga v prenosnik vgradili mi, takih težav nima, zmora pa okoli **550 MB/s hitrosti prenosa podatkov**. To pomeni, da je vsaj še enkrat bolj učinkovit od standardnega diska.

Vgradnja SSD diska je precej enostavna, odvisno od tega, kakšen računalnik imamo. Priključek je povsem enak tistemu na standardnih diskih, edini kos orodja, ki ga potrebujemo, pa je izvijač. Velikost teh diskov je univerzalna, veliki so zgolj 2,5 palca in jih brez težav vgradimo tudi v standardne prenosne računalnike. Dobra taktika je, če imamo možnost obdržati tudi naš stari disk in tako na SSD naložimo le operacijski sistem in inštalacije programov, ostale manj pomembne datoteke pa shranimo na drug disk. To je predvsem pomembno, če zaradi visokih cen kupimo SSD z manj prostora, saj ga nočemo napolniti z nepotrebni stvarmi. Po uspešni namestitvi smo na novo naložili operacijski sistem in vse programe. **Windows 7 so se na našem prenosniku zagnali v pičlih 14 sekundah**, kar je za 30 sekund bolje kot prej. In še nekaj napotkov, ki se tičejo vgradnje: nekateri prenosniki imajo lahko na voljo prostor za dva diska, eden je torej prazen in čaka na nadgradnjo. Previdni moramo biti pri odpiranju računalnika, da česa ne poškodujemo, ali si s tem celo ne zapravimo garancije. Načeloma z vgradnjo diska ali RAM-a tega ne prekršimo, so pa

lahko nekateri računalniki, predvsem prenosniki, bolj muhasti in zapleteni pri odpiranju – imejte v mislih, da jih delajo ljudje z zelo spretnimi majhnimi prstki. Disk moramo dobro priviti in pritrditi, da se ne bo že ob vsakem manjšem tresljaju premaknil in tako prenehal delovati. Poseg je lažji od striženja nohtov z nedominantno roko, a če vseeno mislite, da bi zadevo raje prepustili strokovnjaku, vas občutek skorajda zagotovo ne vara. Verjetno vas le partner/ica.

Kaj na vse to poreče **Windows Experience Index**, ki poda oceno našega računalnika glede na strojno opremo? Najnižja ocena je 1,0, najvišja pa 7,9, končno oceno pa predstavlja naš najslabši element. Sodeč po naših ocenah, je novi disk sedaj postal najboljši element tega računalnika, saj je dobil maksimalno možno oceno. Vsekakor je to zmagovalni dirkalni konj, na katerega bi hoteli staviti. Če hočete pogledati svojo oceno, se postavite na ikono Moj računalnik in nato z desnim klikom na Lastnosti.

Ker se ta tehnologija še vedno razvija, je **cena** temu primerno seveda višja. Za povprečen SSD-disk bi lahko v grobem dejali, da plačamo 1 EUR na 1 GB. Za naših 120 GB smo tako odšteli slabih 120 EUR, vendar je bilo **vredno vsakega centa**, saj je prenosnik, kljub dobri strojni opremi, postal še enkrat bolj poskočen. A je hkrati to sedaj njegova edina slabost, ker bi za disk, kamor bi lahko shranili toliko vsebine, kot je lahko na zunanji disk, odšteli enako vsoto denarja kot za cel računalnik. Seveda pa cena varira od proizvajalca do proizvajalca in od trgovine do trgovine. Splača se čim bolj temeljito raziskati.

SSD-disk tako ponuja številne prednosti. Je majhen, primeren za skorajda vsak računalnik, hitrejši od najhitreše kače, deluje tišje in se nič ne pritožuje, bere in zapisuje kot genij, po-

The Windows Experience Index assesses key system components on a scale of 1.0 to 7.9.

Component	What is rated	Subscore	Base score
Processor:	Calculations per second	7,6	7,1 Determined by lowest subscore
Memory (RAM):	Memory operations per second	7,8	
Graphics:	Desktop performance for Windows Aero	7,1	
Gaming graphics:	3D business and gaming graphics performance	7,1	
Primary hard disk:	Disk data transfer rate	7,9	

rabi manj električne energije in ima, ob primernem ravnanju, neverjetno dolgo življenjsko dobo – do 2 milijona ur. Kot edino slabost lahko izpostavimo zgolj in samo ceno, pa še to velja le za nekaj časa, saj bo ta tehnologija počasi začela izpodrivati prejšnjo. Tako kot so majhne diskete izpodrinile velike, CD-ji izpodrinili majhne diskete, so sedaj počasi dnevi šteti tudi ploščkom, saj vse več uporabljamo prenosne diske in USB-ključke. Če vam torej vaš računalnik para živce, mu privoščite priboljšek, ki sliči na ime **SSD**.

& Žiga Žužek

Tudi za nekomitente Banke Koper!

f | www.banka-koper.si

PREDPLAČILNA KARTICA - MOJA

Za varne spletne nakupe in potovanja

Predplačilna kartica **MOJA Activa Visa Electron** je mednarodna plačilna kartica, v okviru katere porabite le toliko sredstev, kolikor jih na kartico naložite.

Zato je primerna predvsem za :

- vse, ki radi **varno nakupujete** prek spleta,
- **popotnike**,
- **dijake in študente** z žepnino.

BANKA KOPER
Z vami gledarno naprej.

Brez da bi rabil vedeti, da temu ni tako

Sem pa tja se vendarle kdo spomni name. Tako mi je Ana J. pred dobrim mesecem napisala tole: »Opažam, da se tudi v medijih pojavlja vedno več napak. Ena takih, ki mi para živce, je napačna uporaba besed 'brez da bi'. To napako sem tudi jaz včasih delala, dokler me ni nekdo opomnil. Zdaj jaz popravljam druge. V svojem članku bi lahko na to opomnil večjo skupino ljudi.« Res bi lahko in tudi bom. Danes si bomo torej pogledali nekaj napak in slogovnih nerodnosti, ki motijo jezikovno ozaveščenost in občutljivo uho.

Zakaj pravim *napak in slogovnih nerodnosti*? Večkrat mi kdo pravi, da ne ve, ali govori **pravilno slovenščino**. Včasih rečejo celo: *slovenščina*. Taka opazka je vedno izrečena z nekakšno zadrego in zveni kot opravičilo. Zato najprej nekaj pojasnil o samem pojmu pravilnosti v jeziku, ki bodo morda komu olajšala življenje. Pojma *pravilno/nepravilno* gresta vedno z roko v roki s pojmom *primerno/neprimerno* (ali *ustrezno/neustrezno*). Že iz osnovne šole vemo, da slovenščina pravzaprav ni ena sama, ampak da poznamo knjižno in več neknjižnih »slovenščin«. Knjižni jezik je normiran in kodificiran, kar pomeni, da ima določena pravila in da so ta pravila zapisana v (normativnih) priročnikih. Normiranje jezika je zahtevna in precej nevhvaležna naloga, saj mora predpisovalec ves čas krmariti med Scilo jezikovnega razvoja in Karibdo tradicije in povezovanja celotne jezikovne skupnosti. Kaj hitro se mu lahko zgodi, da iz jezikovnega predpisa diha njegov lastni, lahko povsem poljubni pogled na jezik (da razbijem še mit o zaroti slavistov: okrog teh problemov so v strokovnih krogih ob vsakem izidu kakega novega priročnika burne polemike). Neknjižne zvrsti pa niso normirane in jim torej pravilnosti ne moremo postavljati. Zato rabo izraza *pravilno* sam najraje čim bolj omejim na sistemsko pravilnost (npr.: *kateri sklon naj uporabim za določenim predlogom*), sicer pa govorim o ustreznih ali neustreznih izbiri jezikovnih sredstev. Nekateri primeri v nadaljevanju tako morda ne bodo nepravilni, bodo pa (v situacijah, ki od nas zahtevajo rabo knjižnega jezika) neustrezni. Seveda pa jih lahko mirne duše uporabljate doma, kjer vas z urednico, ki je tudi »občutljiva na slovnico«, ne slišiva.

No, zdaj pa preganjamo jezikovne spake, kot so rekli v dobrih starih časih, ko so bili glede jezika še strogi.

Brez da bi. *Brez* je predlog, ki ob sebi zahteva roditeljski: *Brez slovnice mi živeti ni. Odšel je brez slovesa. Zveza »brez da bi« ni ustrezna, ustrezno je: ne da bi.* Zakaj se oblika *brez da bi* tako pogosto pojavlja, ne vem; morda zato, ker se je lažje izražati s stavkom kot pa misel zgostiti v samostalnik (*Odšel je brez slovesa > ne da bi se poslovil*).

Temu ni tako. To besedno zvezo vam bodo lektorji odsvetovali, ker da je kalkirana iz nemščine; obstaja menda tudi v hrvaščini. To je eden tistih primerov, ko nam analiza jezikovnega sistema ne pomaga kaj dosti pri razlagi, zakaj taka zveza ne bi bila pravilna. Pred leti so v okviru ene od jezikovnih svetovalnic napravili tudi manjšo raziskavo po iskalnikih in (takrat aktualnem) korpusu Fiduplus, kjer se je izkazalo, da je celo pogostejša kot priporočena **to ni tako**. Glede na pogosta vprašanja o njeni ustreznosti pa se zdi, da jo vendarle še vedno dojemamo kot pogovorno, torej neknjižno.

Ne rabiš vedeti. Če bi bil deset let mlajši, bi rekel: *ne rabaš*. Pogled v slovar nam pove, da je glagol *rabiti* v osnovi po pomenu še najbližje glagolu *uporabljati*, pomen *'potrebovati'* je v SSKJ naveden še s kvalifikatorjem *pogovorno*. Zato so navedeni primeri za *rabiti kaj*, primera za *rabiti koga* skoraj ni. Kakor koli, zveze *rabiti + glagol* v SSKJ ni, v pravopisu pa je navedena z oznako neknjižno pogovorno. V knjižnem jeziku je na mestu **ni ti treba**. Neustrezna je tudi raba pridevnika *potrebno* namesto *treba* (Ni vam potrebno vedeti); tudi to razlikovanje med pridevnikom in naklonskim izrazom se je tako rekoč izgubilo.

Za kaj se gre? I, zakaj neki, da se kam pride. SSKJ to rabo že pozna, označi jo kot *nižje pogovorno*. Pravopis zvrstne oznake ne daje, popravlja pa to zvezo v **za kaj gre**.

Kava za sabo. Tako menda nekje piše. Tu gre kajpak za vpliv zvočne podobe te zveze, kjer predloga s niti ne slišimo – seveda pa brez predloga zveza ni smiselna, torej gre za napako. Nauk: pri pisanju mora biti človek še bolj previden. Sploh če v govoru ne upoštevamo, da so predlogi brez naglasa, in jih izgovarjamo ločeno. V takem primeru da govorec prednost varianti z in slišimo: **Kavo je vzel z sabo*.

Še nekaj napak/neustreznosti je na seznamu, a o tem kdaj drugič.

✍ Mihael Šorli

Draga bralka, dragi bralec. Gotovo tudi vas kdaj kaj zmoti, morda vas pesti vprašanje, odgovora pa od nikoder ... Pišite! Tako bo ta stran res dobila svoj pravi smisel. Svoje jezikovne zadrege in opažanja lahko pošljete na: vejice@ksk.si.

Društvo mladih v turizmu utira ledino

»Kronični problem slovenskega turizma je izrazito nesodelovanje, vsak misli, da je najboljši in da bi lahko uspel sam. Ampak samo s sodelovanjem lahko nekaj naredimo, tega manjka,« je prepričan ambiciozni študent 3. letnika smeri Mediacije v turizmu na Turistici **Mitja Lavtar**, ki je od 30. januarja letos predsednik Slovenskega društva študentov in mladih profesionalcev v turizmu (Društva mladih v turizmu).

V slovenskem prostoru do tedaj ni bilo velikega povezovanja med različnimi fakultetami na področju turizma. Marca sta vsakoletno organizirana osnovnošolski festival Turizmu pomaga lastna glava ter srednješolsko tekmovanje Mladi za turizem, v študentski sferi pa ni posebnega dogajanja. To se spreminja z ustanovitvijo Društva študentov v turizmu, katerega glavni namen je prav ustvarjanje stikov in povezav med študenti desetih fakultet visokih in višjih šol v turizmu oz. s smerjo turizma. »Sedaj smo šele na samem začetku, utiramo si neko pot in začenjamo s prvimi projekti. Razpeli smo se na vse strani, delamo z vsemi in komaj čakamo, da začnemo z lepimi stvarmi,« pojasnjuje predsednik društva.

Ena od teh je zagotovo **Festival mladih v turizmu**, ki ga jeseni pripravljajo v soorganizaciji s T-Labom, nadgradnjo projekta BTPS (Banke turističnih priložnosti Slovenije). »Na festivalu želimo prvič v zgodovini slovenskega turizma na enem mestu zbrati vse študente in najboljše akademike, poslovneže in vodje (ne)vladnih organizacij, povezane s turizmom v Sloveniji, ter preko predavanj, okroglih miz, delavnic, posvetov in drugih aktivnosti z njimi razglabljati o našem turističnem jutri,« idejo festivala podaja predsednik društva. Festival bo trajal štiri dni in ne bo usmerjen zgolj v izobraževalne vsebine, ampak bo obsegal tudi ekskurzijo, borzo/tržnico dela, tržnico priložnosti znotraj društva, povezavo s T-Lab dogodki, sproščene večerne pogovore z gospodarstveniki ter zabaven program z glasbenimi skupinami.

Ker na festivalu želijo najboljše in najbolj proaktivne študente, bodo že pred začetkom festivala preko izzivov izbrali najuspešnejše izmed njih, ki bodo na festival povabljeni že dan pred njegovim uradnim začetkom. »Z njimi bomo butično delali »ena na ena« z najboljšimi slovenskimi predavatelji, trenerji in izvajalci delavnic in jim tako omogočili tista prava znanja,« pojasnjuje Lavtar. Ostale bodo povabili na uradni začetek festivala, ki bo deloma potekal v smeri turističnega tekmovanja. Za to bodo sestavili posebno strokovno komisijo, ki bo ocenjevala skupine mladih in študentov, ti pa bodo na koncu festivala za najboljše predlagane rešitve oz. produkte nagradi.

V društvu se 15 organizacijskih članov in 10 članov strokovnega sveta – slednjega sestavljajo mladi direktorji uspešnih slovenskih podjetij – poleg organizacije festivala trudi še z načrtovanjem kopice drugih projektov. Med drugimi že potekajo priprave na ustvarjanje **Turističnega vodiča od mladih za mlade**, ki ga bodo napisali mladi oz. študentje turističnih fakultet in bo obsegal koristne nasvete za mlade o prenočiščih, prevozi in podobnem v slovenskih krajih. V pripravah je na začetku interes in kasneje vseslovenski »**couchsurfing**« sistem, preko katerega

Predsednik društva Mitja Lavtar vabi vse, ki jih zanima turizem, ki delajo v turizmu ali študirajo turizem, da se jim pridružijo.

bodo člani društva drug drugemu ponujali prenočišče na svojem kavču oz. postelji. V sodelovanju z mladino s podeželja si želijo razviti **podeželski turizem** na turističnih kmetijah, poleg tega pa načrtujejo **krajše prostovoljske taborne za razvoj turizma** ter maja organizirajo 10-dnevni **mednarodni tabor** za razvoj podeželskega turizma na Dolenjskem.

V društvu že poteka organizacija **večdnevne ekskurzije po Sloveniji** za člane društva, saj, kot pravi Lavtar, »imamo občutek, da ne poznamo dovolj dobro svoje države, moramo pa jo nujno poznati, če jo želimo tržiti tujim in svojim turistom.« Organizirali bodo **ekskurzije v tujino na razne sejme** in se skušali povezovati s tujimi inštitucijami in podobnimi društvi. V društvu so ambiciozni: »Ena od vizij je ustanovitev evropskega združenja študentov turizma, na katerem že delamo s partnerji iz vzhodnoevropskih republik.«

Društvo Mladih v turizmu s svojim delovanjem tako utira ledino na slovenskih turističnih tleh ter se s tem trudi za boljšo prihodnost slovenskega turizma. Predsednik društva vabi vse, ki jih zanima turizem, ki delajo v turizmu ali študirajo turizem, da se jim pridružijo.

✍ Maja Šter
osebni arhiv Mitje Lavtarja

Glasba: The Strokes – Comedown Machine

Vsake nove plošče skupine The Strokes se histerično veselim kot kakšna srednješolka, ob prvem poslušanju nekoliko negotovo ploskam novim pridobitvam na glasbenem nebu, po nekaj maratonskih poslušanjih pa posvojim nov paketek in ga shranim med svoje priljubljene albume. Peti studijski album Comedown Machine sledi opisanemu ustaljenemu vzorcu.

Ob visokih tonih Juliana Casablancasa v prvem singlu **One Way Trigger** sem namreč najprej zaskrbljeno zmajevala z glavo, danes pa na poti na fakulteto oba sinhrono žgoliva: »Find a job, find a friend, find a home, find a dog...« in se nadejava morebitnih neodobravajočih pogledov okolice. Newyorška petčlanska zasedba je v temeljih ostala zvesta svojemu prepoznavnemu zvoku, a vendarle je nalezljivi Comedown Machine ravno prav nepričakovano eksperimentalen, da ni dolgočasen.

Največ hitovskega potenciala ima poskočen **Partners In Crime**, medtem ko **50/50** in **All The Time** predstavljata šolska primera pesmi skupine in tako spominjata na kakšno njihovo posrečeno starejšo izdajo. Kar konstantno pogrešam pri pesmih skupine The Strokes, so bolj poetična in dovršena besedila, ki tudi na tej plošči niso ravno biser vrhunske besedne umetnosti.

Težavo sicer uspešno rešuje Casablancas, največji adut in prepoznavna znamka skupine, katerega svojevrsten rock'n'roll zmačkan in raskav vokal šibi kolena tudi ob še tako neizvirnih stihih. Največ poguma, odklonskosti in eksperimentiranja pa so fantje pustili za konec. Zadnja skladba **Call It Fate, Call It Karma** predstavlja velik antipod ostalim skladbam in nas zamolko popelje v zakajen nočni klub iz prve polovice prejšnjega stoletja. Če bi pesem slišala na radiu (kar je, roko na srce, glede na stanje slovenske radijske scene dokaj nemogoče), so The Strokes zadnji izvajalec, na katerega bi pomislila, a mene so vendarle prepričali. Vsekakor pogumen skok iz varnega območja počivanja na lovorikah.

Petra Ajdovec

Film: Za dežjem posije sonce (Silver Linings Playbook)

Vsak konec ima srečen zaključek, drugače še ni konec. Pomembno je, da glavo držimo pokonci in zapustimo svoje območje ugodja. Tam se zgodijo čudežne stvari. Ali kot bi rekel Pat (**Bradley Cooper**): »Excelsior.«*

Positiven pristop do življenja Pata žene naprej po tragični nesreči, ko v navalu besa skorajda pokonča ženinega ljubimca. Incident ga stane 8 mesecev pripora v umobolnici in preproed približevanja ženi. Ampak, ker se iz vsake situacije nekaj naučimo, tudi Pat spozna, da ima že nekaj časa psihične težave, a jih je doslej uspešno zatiral.

Pat znova živi pri svojih starših. V filmu je psihično stabilna oseba tako redka kot štiri peresna deteljica, namreč tudi njegov starša sta rahlo disfunkcionalna. Mati (**Jacki Weaver**) je še kolikor toliko normalna, Patov oče (**Robert De Niro**) pa ima blago obliko obsesivno-kompulzivne motnje. Rehabilitacija našemu norčku poleg terapij predpisuje tudi jemanje različnih zdravil, a Pat meni, da se lahko pozdravi samo s telovadbo in zdravim razmišljanjem, zato se začne ukvarjati s tekom.

Splet okoliščin ga pripelje do Tiffany (**Jennifer Lawrence**), ki

je prav tako rahlo nora. Tiffany se ponudi, da se Patu pomaga pobotati z ženo, a le pod pogojem, da v zameno on stori nekaj pomembnega zanjo – da pleše z njo na plesnem tekmovanju. Od tam se stvari odvijajo po svoje in Pat se zaljubi. V ples, ker mu prinese mir. Konec je pričakovan, a vseeno orosi oči marsikatero gledalke in, čeprav ne bomo priznali, gledalca.

Igralska zasedba je po prvem ogledu netipična za tak žanr, a pod taktirko Davida O. Russella zablestijo prav vsi. Jennifer Lawrence je bila za vlogo Tiffany nagrajena celo z **oskarjem za najboljšo žensko glavno vlogo**. Na velikem platnu se ob dobri glasbi odvrti zgodba, ki se dotakne še tako kamnitega srca, deluzionalni pozitivizem glavnega lika pa vam bo narisal nasmešek

na obraz. Excelsior.

Christian Pavuna

* prevod: »Gremo naprej.«

TV-serija: Punce (Girls)

Serije, locirane v kozmopolitski New York, so ponavadi polne dizajnerskih oblačil, šampanjcev, limuzin in vsesplošnega razkošja, s katerim se nepomembni posameznik težko identificira. Serija Punce ostaja, vsaj, kar se zadeva materialne sfere, nekoliko bolj prizemljena.

In to zato, ker so njene protagoniste štiri dekleta v dvajsetih letih, ki z diplomami iz umetnostne zgodovine (in podobnih domnevno neperspektivnih smeri) v žepu skušajo zaživeti samostojno življenje v velemestu, plačevati visoko najemnino, obenem pa iskati svoje sanjsko službo in same sebe. Hannah (Lena Dunham), Marnie (Allison Williams), Jessa (Jemima Kirke) in Shoshanna (Zosia Mamet) v gledalcu vzbujajo veliko mero odpora, saj so vse prej kot prijetne posameznice. »Odlikujejo« jih namreč pomanjkanje empatije, arogantno obnašanje, narcisoidnost in čudaške navade, a morda se ravno zaradi teh negativnih lastnosti zdijo vsaj malo bolj življenjske kot denimo zloglasna četverica iz Seksa v mestu. Še posebej zanimivo je spremljati, kako zelo zaposlene so s kreiranjem lastnih življenj, eksperimentirajo z drogami in različnimi življenjskimi stili, ob tem pa izpadejo izjemno plehko in patetično. Tudi njihovi moški so vse prej kot uspešni in prijet-

ni mladeniči, saj se tudi sami težko spopadajo s samostojnostjo in prehodom v bolj resno in odgovorno življenje. Ob tem ustvarjalci serije nastavljajo ogledalo današnjim načinom vzgoje, ki producira takšne posameznike.

Punce so s svojim surovim in neposrednim humorjem ter soočanjem z aktualnimi družbenimi temami, ki zadevajo generacijo ljudi v dvajsetih, zagotovo svež in precej močan veter na malih zaslonih. Idejna vodja, režiserka, scenaristka in glavna igralka Lena Dunham, ki je za svoje delo pri seriji prejela tudi zlati globus, je že oklicana za glasnico svoje generacije, na tapeti pa se pogosto najde tudi njena vizija, kako preseči ukalupljene ideale ženske lepote na televiziji, saj se zdi, da se kljub svoji neproporcionalni postavi, pred kamero kaže veliko bolj slečena kot pa oblečena.

Petra Ajdovec

Knjiga: Michal Viewegh – Biosoproga

Lahkoten roman, ob katerem hitreje mine kakšno deževno popoldne, kljub svoji šaljivi zasnovi odlično polemizira o novodobnih soprogah, ki velikopotezno spreminjajo svojo vlogo tradicionalne žene, matere in gospodinje.

Priljubljen češki romanopisec Michal Viewegh (Čudoviti pasji časi, Roman za moške, Roman za ženske, Letoviščarji) je Biosoprogo označil za svoj prvi poskus izključno humorističnega romana. Težko bi ga sicer pospremila s salvami smeha, saj v njem ne mrgoli hudomušnih dialogov in poceni štosov, vendar pa jezabavna samaironična zgodba, v kateri nastopata zakonca Mojmir in Hedvika. Mojmir je uspešen in slaven pisatelj, ki se je davno tega omožil s Hedviko, ki ga je oboževala in mu sprva posvečala vso svojo pozornost. Medtem ko je Mojmir še vedno uspešno pisatelj, je Hedvika doživljala izjemno celovito osebnostno transformacijo in se iz medle gospodinje prelevila v strastno zagovornico alternativnega življenja. V njun dom so postopoma vstopali duhovnost, biovrtnarjenje, šolanje na domu in materinski centri ter Mojmirja vse bolj potiskali na rob.

Celoten roman je krik pozabljenega Mojmirja, ki se na vse no-

votarije, ki jih uvaja Hedvika, odziva s sarkazmom, saj ne more sprejeti, da se fokus ženinega življenja nenadoma ne vrtil več okoli njega. V zgodbah smo bolj pogosto pričali situaciji, ko ženin vzpon spremlja možev padec, v tem primeru pa bi težko rekli, da gre Mojmirju slabo. Še vedno ima uspešno kariero, modrooke otroke in polno denarnico, a moti ga, ker ga nihče več ne vpraša, če je lačen in kako se počuti. Okoli sebe vidi feministično zaroto in vedno bolj pogosto se zapira v svoj delovni kabinet, namesto da bi si z aktivnim delovanjem nazaj pridobil položaj, ki mu domnevno pripada. Nekoliko antipatična sta v bistvu oba glavna lika – Mojmir s svojim infantilnim obnašanjem, Hedvika pa z igranjem supermame in supergospodinje ter s pretiranim zagovarjanjem novodobnega življenjskega stila, ki mrzi premastno hrano in povečuje amulete za boljše počutje.

Petra Ajdovec

Nagradna križanka

Geslo marčevske križanke je bilo **BIG FOOT MAMA**. Tjaša Toman si je s pravilno rešitvijo priskrbel glavno nagrado, in sicer USB-ključek Kluba študentov Kranj ter KŠK-jevo majico, tolažilna KŠK paketa pa sta tokrat dobila **Nejc Bajželj** in **Nina Bavdek**. Nagrajenci bodo na-grade prejeli po pošti. Rešitve aprilske križanke nam pošljite do **25. aprila** na zapik@kks.si, pripišite tudi svoj naslov in številko majice.

				SESTAVILA MATEJA	MESTO V PREKMURJU	NAZNAVILNO, OBJAVA V ČASOPISIH	PROSTOR, KAMOR SE DOVAŽA	ONASSISOV VZDEVEK	ZAPIK	GORA, GOROVJE (AR)	GOVORNIŠTVO	MILANSKA OPERNA HIŠA
				TIP RUSKEGA OSEBNEGA AVTOMOBILA					MELODIČNI OKRASEK SL. PEVEC PESTNER			
				SAMOROG, ENOROG								
				NOVOST								
				SPODNJI DEL POSODE				STAROGR. UTEZ ZAPOREDJE ČRK				
				KRAJ NA KOROŠKEM					DALJŠE ČAS. OBDOBJE KDOR DOBI AZIL			
ZAPIK	HITER, SILOVIT VOJAŠKI NAPAD	GRDA, HUDOBNA ŽENSKA (SLABS.)	POSUŠENA TRAVA, SENO SUM. BOG. PLODNOSTI				OTOK V INDONEZIJU PESNIŠKI STIK					VEZNIK
UČILNICA (ZASTAR.)					SLED REZILA KRATICA ZA KALORIJU					KRALJ IRENA BAJUK ANDREJ		
ZEVSOVA LJUBICA IN PERZEJEVA MATI					PREDŠOLSKI OTROK URADNIK V ST. RIMU							
MESTO V ROMUNIJU				ŽIVAL Z DVEMA GRBAMA						SUNKOVIT DOTIK, KI POVZROČI BOLEČINO	MODEL, OSNUTEK V MANUŠEM MERILU	
NEKDANJI KENJSKI ATLET HENRY				IZVRŠNI ORGAN OBLASTI TRAK ZA OD-LIKOVANJA						SPOSOBNOST MISLENJA ST. PLOŠČIN-SKAMERA		
ZAPIK	SL. NOVINAR VINKO MESTO V SIBIRIJU				2 IN 1. SAMO-GLASNIK	POZITIVNA ELEKTRODA NARAVA, ČUD						
OSEBNI ZAI MEK			OZKA REČNA DOLINA PODZEMNI HODNIK				DOLG OZEK TRAK BLAGA ŽENSKO IME					
STANJE BREZ VOJNE				IME KRALJEV BURUNDIJA 21. IN 10. ČRKA ABC					ŠVEDSKI SM. CENTER UROŠ SLAK			
ITALJANSKA OPERNA PEVKA RENATA					VRAŽNI OBESEK							
JED IZ RIBJIH IKER					PODE-ŽELSKO NASELJE				CAPUDER ANDREJ			

Oven

OVNI ste v letošnjem aprilu še posebno izpostavljeni nesreči, ker sta se Jupitrovi luni poravnali z osjo, ki gre skozi Mars in Merkur. Najboljša rešitev bi bila selitev na drug planet, ampak ker to zaenkrat še ni mogoče, svetujem obilico čaja in potrpjenja. Hrana meseca: burek z jogurtom.

Bik

ČEPRAV se vam zdi, da boljše ne bi moglo biti, dlje od resnice že težko skrenete, četudi bi denimo trdili, da so lenivci najrazvitejša bitja na tem planetu. Vsak dan lahko pričakujete katastrofo – prva utegne priti v obliki umazane luže, ki se bo s ceste preselila na vaša oblačila. Nesmiselna poteza meseca: nakup hitre srečke.

Dvojčka

DOGODKI v vaših življenjih se nagibajo k podvajanju, zato obisk psihiatra zaradi vsakodnevnih dejavitev ni nujen. Je pa priporočljiv zaradi drugih težav, ki jih imate. Če pogledamo na svetlo stran, se vaše finančno stanje ob koncu meseca ne bo znašlo v infrardečem področju. Film meseca: Vstop v praznino (Enter the Void).

Rak

KLEŠČE usode se vse bolj zapirajo, zato imate le še malo časa, da jim uidete in si rešite (spodobno) življenje in mirno vest. Najlažji način za to niso drogice (čeprav priznam, da je tudi astrologija svojevrstna droga)! Pazljivo opazujte okolico in ne odgovarjajte na nigerijske maile. Obutev meseca: štikli brez pet.

Lev

OGENJ v vaših srcih počasi zamira, vendar si zaradi tega ne delajte prehudih skrbi. Ptički pojejo vse glasneje in svet se bo kmalu znova vrnil v stare tirnice. Žal pa ptice utegnejo znova zboleti za ptičjo gripo, zato svojo prehrano preusmerite k vodnim in svinjskim ribicam. Sprostitev meseca: kopanje jarka.

Devica

ŽIVLJENJE ni potica, čeprav se je med velikonočnimi prazniki res zdelo tako. Pravzaprav je zato že dva tedna čas za garanje, znoj in trpljenje, čeprav tega še niste ugotovili. Zna se zgoditi, da boste na prvem izletu na morje to obžalovali, ampak zdaj je, kar je. Izlet meseca: trgovina z dietno prehrano.

Tehtnica

KLJUB nebesnemu znamenju, ki mu pripadate, se tehtnosti v življenju očitno še niste priučili, zato je ob zaskrbljujočem gibanju Jupitra mimo Venere skrajni čas, da poskrbite za svoje dobro. V drugem tednu maja vas bo neustavljivo privlačil Kranj in temu se nikar ne upirajte. Žival meseca: zajec angora.

Škorpion

USPEŠNO ste preživeli zadnji mesec, zato si lahko za nekaj časa oddahnete. Vaše skrbi bodo predvsem sladke (npr. naj izberem čokolado z mandlji ali pomarančno lupino?) in na vaših ustnicah bo vsak dan nova lahkotna popevka. Izogibajte se kozorogov, pa bo vse v redu. Izlet meseca: čokoladnica v Olimju.

Strelec

KO boste uspeli svoje oči odmakniti od zaslona najnovjšega pametnega telefona/tablice/prenosnika, boste nenadoma ugotovili, da se po svetu prebujajo pomlad. Do takrat pa pazite na nepredvidene ovire, kakršne so avtomobil na pločnikih, ulične svetilke, korita za rože in vse ostalo, ob kar lahko trčite. Čtivo meseca: Ciciban.

Kozorog

OB običajnih neprijetnostih, ki jih doživljate ob sosedih, prijateljih, starših, učiteljih in uradnih osebah, boste v naslednjem mesecu podobno (ne)srečni tudi pri interakciji s popolnimi neznanci. Na začetku maja pazite, da ne boste stali preblizu kresa. Loto številke meseca: 2, 7, 15, 16, 19, 25, 33.

Vodnar

LJUDJE so v obupu zaradi vremena počasi že začeli postrani gledati vodnarje, zato jim brž pojasnite, da niste odgovorni za količino padavin. Glede na izkušnje iz prejšnjih let vam svetujem, da se usedete za pisalno mizo in se izognete utapljanju v poletnih mesecih. Štiklc meseca: Priljavo Kazalište – Sladoled.

Ribi

PLUTON že od leta 2006 ni več klasificiran kot planet, a ima na vaše nebesno znamenje še vedno vpliv. Zaradi prehoda njegove tirnice iz četrtega v peti kvadrant lunine mene boste posebno občutljivi na različne alkoholne pijače, zato ne pretiravajte z zalivanjem zadnjega uspeha (pol leta je tako ali tako predolgo obdobje za kaj takega). Šport meseca: pomladansko čiščenje.

Da Phenomena

20. 4. 2013, Kranj / Klubar, od 4 €

Zabranjeno Pušenje

20. 4. 2013, Ljubljana / Kino Šiška, 15 €

LET 3

27. 4. 2013, Kranj / Trainstation Squat, od 12 €

Flirt

27. 4. 2013, Kranj / Klubar, od 4 €

Rammstein

30. 4. 2013, Ljubljana / Stožice, od 45 €

Srečna mladina / Teden mladih

10. 5. 2013, Kranj / Letno gledališče Khislstein, 5 €, brezplačno s festivalsko zapestnico

Hip hop: Konekted Vol. 1 (Emka, Emkej, Ghet, Drill, Doša, Nemir, Princip & co.) / Teden mladih

11. 5. 2013, Kranj / Bazen Kranj, v predprodaji 5 €, na dan dogodka 7 €

Gipsy Balkan Beat Party: Balkan Boys, after party: DJ Tito / Teden mladih

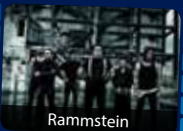
11. 5. 2013, Kranj / Trainstation Squat, 5 €, brezplačno s festivalsko zapestnico

RockR 2013: Ikos bend, Unimogs, Ilioni / Teden mladih

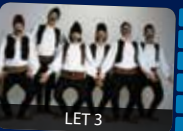
11. 5. 2013, Kranj / KluBar, brezplačno

Da Phenomena

Rammstein

LET 3

Flirt

Elvis Jackson

Festival neveljavljenih skupin: DreamOn, Moshead, Rising Sky, Vermillion / Teden mladih

15. 5. 2013, Kranj / Rock bar – Down Town, 3 €, brezplačno s festivalsko zapestnico

Metal večer: Gonoba, Condemnatio Cristi, Plains Of Despair / Teden mladih

15. 5. 2013, Kranj / Rock bar – Down Town, 3 €, brezplačno s festivalsko zapestnico

Zaključek Glasbenih tematskih večerov: Punkster@M (Pigs Parliament, Drek u pest + after party: DJ Keptn) / Teden mladih

17. 5. 2013, Kranj / Rock bar – Down Town, 4 €, brezplačno s festivalsko zapestnico

Eskobars / Teden mladih

17. 5. 2013, Kranj / Rock bar – Down Town, brezplačno

Zaključni koncert: Raggalution, T.M.S. Crew, Elvis Jackson, S.A.R.S. / Teden mladih

18. 5. 2013, Kranj / Slovenski trg, 7 €, brezplačno s festivalsko zapestnico

Joe Satriani

25. 5. 2013, Ljubljana / Cvetličarna, od 32 €

Konferenca VIVUS – »Znanje in izkušnje za nove podjetniške priložnosti«

Biotehniški center Naklo vabi na 2. znanstveno konferenco z mednarodno udeležbo, ki bo potekala **24. in 25. aprila 2013** v prostorih Centra (Strahinj 99, 4202 Naklo). Tematsko se letošnja Konferenca VIVUS – »Znanje in izkušnje za nove podjetniške priložnosti« osredotoča na uporabno znanost. S konferenco želimo spodbujati in razvijati interakcijo in prenos znanja med gospodarstvom in raziskovalno sfero ter opozoriti na nujnost sodelovanja med njima. Menimo, da ob srečanju obeh in skupnem prizadevanju po ustvarjanju novih priložnosti nastanejo najboljši znanstveni in poslovni projekti, ki lahko vodijo do izjemnih rezultatov ter hkrati uravnoteženega sobivanja sodobnega človeka z naravo (<http://www.bc-naklo.si/index.php?id=2082>).

Konferenca je razdeljena na štiri sekcije:

1. Skrb za Zemljo v prihodnosti
2. Razvoj kmetijstva za izzive jutrišnjega dne
3. Urejanje mestne in primestne krajine
4. Aktualnosti v živilstvu in prehrani

Vabimo vas na DAN ODPRTIH VRAT

v torek, 23. aprila 2013,
od 14. do 19. ure

v Biotehniški center Naklo z naslovom:
MOJ VRT...

Za vas smo pripravili:

- brezplačna predavanja, strokovne nasvete in predstavitve, vzorčne zasaditve cvetličnih korit, svetovanje,
- degustacije šolskih izdelkov in drugih dobaviteljev, veliko izbiro ekoloških semen, sadike, balkonsko cvetje in še in še ...

FOTOGALERIJA

O oto žan; **P** primož pičulin; **M** matic zorman; **A** miran alijagič; **B** blaž šter; **G** grega valančič;

O Bio delavnica: Presni veganski posladki

B Ustvarjalna delavnica: Filcani copati

O Koktejl delavnica

B KŠK žur z Big Foot Mamo

P Luža 008

M KŠK žur z Big Foot Mamo

M Moveknowledge v Trainstation Squatu

G Planica 2013

B Potopisni večer: Avstralija in Nova Zelandija

G KŠK-jev turnir v badmintonu

P Potopisni večer: Po severnih obzorjih

A NK Triglav: NK Olimpija

VZAJEMNA

Jaz zate, ti zame.

Lajkam

zavarovanje, ki me razume.

Vzajemna d.v.z., Vošnjakova ulica 8, 1000 Ljubljana. Vsa zavarovanja se sklepajo po veljavnih pogojih Vzajemne d.v.z.

Skleni paket
VZAJEMNA MLADI in prejmi:

- ▶ dopolnilno zdravstveno zavarovanje **Vzajemna Zdravje**,
- ▶ **darilo**, (Lajkam ali Topšit majico)
- ▶ ugodnosti za zavarovance **Vzajemne**.

NI STATUSA? PANIKE!

Skleni zavarovanje

MODRAŠTEVILKA
080 20 60

PE KRANJ
Koroška cesta 1
tel.: 04/ 201 03 06

- Kranj, Zlato polje 2
- **Jesenice**,
C. Cirila Tavčarja 3/b
- **Radovljica**, Kranjska c. 1
- **Škofja Loka**, Kapucinski trg 8
- **Tržič**,
Cesta Ste Marie aux Mines 23